

Teodoras Minstribas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII Kovas - March 10, 1977 Nr. 10

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

AR GERIAU SAVAS KOMUNISTAS VALDŽIOJE, AR RUSAS?

Tomas Venclova atsako į klausimus

Kovo 5 d. Kultūros židinyje Brooklyne Lietuvių Rašytojų Draugija surengė poeto Tomo Venclovos, vasario 15 d. atvykusio į JAV, kovotojo dėl žmogaus teisių pavergtoje Lietuvoje, literatūros vakarą, o kartu ir jo pagerbimą.

Akademiją atidarė LRD pirm. kun. dr. L. Andriekus ir taręs trumpą žodį, vakarui vadovauti pakvietė rašyt. Paulių Jurkų.

Naujam disidentui sveikinimo žodžius tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir LB apyg. pirm. A. Vakselis.

Poeto Venclovos kūrybą nuosekliai ir išsamiai apibūdino rašyt. A. Landsbergis, o savo gyvenimo kelią trumpai nušvietė pats poetas Tomas Venclovas, pabrėždamas, kad likimo dėka jam neteko tiek pergyventi, kiek Simui Kudirkai ar Jurašams. Esu čia ir džiau-giuos, sakė jis, mano poezijoje yra daug paslėptų užuominų, ką Lietuvoje ne visi supranta, o jums po 30 metų gal dar labiau bus neaišku mano filosofinė kūryba, todėl interpretuoju. Aš daugiau darau vertimus negu poeziją rašau. Rašau tik tą ką mėgstu, arba kas liečia Lietuvą ir lietuvius. Verčiu tai, kas primena Lietuvą. Páv. girdėsite mano vertimą apie Daniją, bet vietoj žodžio Danija, reikia suprasti Lietuvą, jos šian-dieninę būklę. Ir taip, kiekvieno eilėraščio prasmę, jis prieš skaitydamas ar deklamuodamas, interpretavo. Tačiau, šiai klausytojų auditorijai, jų buvo apie 150, toji filosofinė jo poezijos prasmė buvo suprantama ir be interpretavimo. Tačiau

kitų tautų visuomenė to ne-suprastų.

Tenka pažymėti, kad Venclova savo poeziją skaito ar deklamuoja su visišku įsijautimu į turinį ir vargą, ar koks kitas aktorius sugebėtų tą atlikti geriau.

Po literatūrinės vakaro dalies jis pasiūlė atsakyti į klausimus ir iš kitų sričių, jeigu tokių atsiras.

— Jūsų poezijoje išreikšta beveik tikrai pesimizmas. Kodėl?

— Koks laikas, tokia literatūra. Apie tai reikia kalbėti. Manau, kad nedaug buvo žmonių, kurie mėgo mano poeziją, nes tragiška literatūra nemėgiama. Buvo žmonių, kurie suprato mano filosofines mintis ir sustabdydavo gatvėje pasakyti. Bet aš nemaniau poezija žadinti kovos. Tą geriau atlieka publicistika. Kitaip nebūtų literatūra.

— Ar pageidaujama romanuose maišyti tautybes veikėjų atžvilgiu?

— Žinoma, partijos sugestija yra vaizduoti tautų draugystę. Bet tai kelia papiktinimą mažose tautose. Dabar tautų santykiavimas yra tik disidentuose, jei tokių yra, kaip Kovalionas, Zacharovas ir kiti. Pabaltijo tautų santykiai yra draugiški, bet tik asmeninio pobūdžio. Su estais yra artimesni.

— Ar geriau savas komunistas valdžioje, ar rusas?

— Labiausiai to priešinasi estai. Jie net nekalba rusiškai ir pav. Vilniuje kolonistai rusai lengviau susikalba rusiškai, negu Taline. Sakoma, kad su savo komunistu valdžioje lengviau susikalbama, savas esąs geriau orientuojasi lietuvių reikaluose. Bet kartais yra geriau kai mažiau orientuojasi. Kai nenusimano apie svetimos tautos veikalus, t. y. mūsų, tokį lengviau apėiti. Bet daugiau yra mūsų atsidavusių tik savo valdžiai ir sau. Bijančių nusidėti ir todėl persistengiančių tarnauti okupantui. Aš nedėčiau į juos vilčių. Atsidavusių Lietuvai yra mažiau negu valdžiai.

Po ilgokai trukusios akademijos buvo vaišės ir pokalbiai su svečiu. Čia dalyvavo ir Jurašai bei Kudirkai. (k)

Preila, žvejų kaimelis prie Kuršių marių.

LAISVĖ IR POLITIKA

Daugiau klausimų negu atsakymų

Mums, žinoma, labai malonu, kad prezidentas Carteris nepabijojo parašyti laišką Zacharovui ir Buikovskį priimti Baltuose Rūmuose. Iš savo patyrimo žinome, kad nuolankumu Maskvos nepalengksi, o jei jai bus reikalinga, ji tyliai priims ir didžiausią įžeidimą. Deja, tarptautinis gyvenimas yra daugiau komplikotas. Civilizuota valstybė, kuri nori savo užsienio politiką vesti atvirai ir garbingai, vedama pačių geriausių norų gali pakliūti į tokių prieštaravimų audrą, kad jai greitai gali praeiti noras taip elgtis.

Konkrečiai kalbant, syki užstoti žmogaus teises vienoje valstybėje, negali tylėti, kai jos pažeidžiamos kitur, ypač pas savo... sąjungininkus. Mes žinome, kad sunku lyginti prezidento Parko režimą Pietų Korėjoje ir prezidento Marcos režimą Philipinuose su komunistiniais. Paskutiniai, aišku, daug žiauresni, jie nepalieka nė ūkinės laisvės. Tačiau daugelis amerikiečių neįžiūri tokio skirtumo ir galvoja, kad jei Carteris už žmonių teises Sovietijoje, jis dar daugiau turi jų reikalauti pas savo sąjungininkus. Bet praktiškai, pasisakymas prieš dabartinius režimus Philipinuose ir Pietų Korėjoje gali pastumėti tuos kraštus į komunistų glėbį su dar griežtesniu režimu ir mažiau laisvės negu dabar. Be to, tokios Korėjos 'perėjimas kiton pusėn', vi-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

sai pakeistų JAV santykius su Japonija. Toji turėtų daugiau ginkluotis, mažiau laikytis JAV skverno ir ieškoti geresnių santykių su Sovietų Sąjunga ir Kinija.

Dėl viso to, Valstybės Departamentas iki šiol tylėjo apie Korėją ir Philipinus, o pagalbą už nesiskaitymą su žmonių teisėmis nutraukė Argentinai, Urugvajui ir Etiopijai. Pagalba tiems kraštams buvo labai nežymi, tačiau ji padėdavo anų kraštų vyriausybėm pirkti ginklų ir amunicijos šiame krašte ir taip palaikyti santykius ne tik su ginklų pramonininkais, bet ir kariais. Tie ryšiai vieną dieną galėtų pasirodyti labai naudingi. Ypač turint galvoje, kad Etiopijos kaimynėje Somalijoje yra įtvirtinę sovietai,

kurie dabar yra įgavę apetito savo įtaką praplėsti visoje Afrikoje. Ir kurie dabar ginkluoja Peru ir mie-lai tą patį padarytų Argentinoje bei kitose Pietų Amerikos valstybėse.

Philipinams Kissingeris paskutiniomis savo sekretoriavimo savaitėmis pasiūlė įvairios pagalbos už visą bilijoną dolerių, jei jie ir toliau leis amerikiečiams naudotis bazėmis jų krašte. Susitarta tačiau iki šiol nebuvo ir dabar N. Y. Times reikalauja, kad JAV atsiskaitytų ten bazių. Girdi, patruluoti tuos vandenius JAV galės ir be bazių. Iš Zumwalto knygos mes tačiau žinome, kad be vadinamo 'homeporting' Graikijoje, JAV turėtų turėti visu trečdaliu daugiau karo laivų tik tam, kad nesumažinus da-

(Nukelta į 2 psl.)

Sovietinis disidentas pasiekęs vakarus...

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Laisvė ir politika....

(Atkelta iš 1 psl.)

Prezidentas Carteris pasi-
matė su disidentu Bukovskiu ne tiesioginėje audijencioje, bet tam atvykus į Baltuosius Rūmus vizitui pas viceprezidentą Mondale, kuris normaliai priima ne čia, bet savo tarnybinėse patalpose. Šį kartą Mondale dvidešimt minučių kalbėjosi su Bukovskiu Baltųjų Rūmų Roosevelto kambaryje, į kurį atėjęs Carteris pasiliko 10 minučių. Kaip žinome iš savo veikėjų apsilankymų Baltuose Rūmuose, svarbiausias dalykas tokiais atvejais yra nusifotografavimas su prezidentu. Bukovskis gavo progą tik pokalbio pradžioje nusifotografuoti tik su viceprezidentu, po ko fotografai buvo išprašyti ir daugiau neišleisti. Mondale sekretoriaus pranešimu, Carteris pareiškė: 'Mūsų išipareigojimas žmonių teisėms yra nuolatinis, ir aš nematau būti nuolaidus savo viešuose pareiškimuose ir pozicijose.'

Jis taip pat pastebėjo, jog jis noris, kad jo pareiškimai padarytų geros įtakos ir kad jo siekimas asmeniškos laisvės paskiriems asmenims ir jiems pareikšti savę nuomonę yra žinoma ne tik Sovietų Sąjungai, bet ir kitiems kraštams.

Carteris taip pat teigė, kad pašnekesys su Bukovskiu padėsias geriau pasirengti birželio mėn. konferencijai Belgrade, kur bus aptartas Helsinkio Akto principų įgyvendinimas.

Tuoju po Bukovskio apsilankymo Baltuose Rūmuose, ne paisant areštui vis dar veikias Helsinkio Akto vykdymo stebėjimo komitetas Maskvoje, to akto signatarinėm valstybėms išdalino 5 puslapių memorandumą apie jo nevykdymą Sovietijoje ir siūlė Belgrade reikalauti specialios stebėjimo komisijos sudarymo.

Tuo tarpu TASS paskelbė kad 'J. Carteris priėmė nusikaltėlį Bukovskį', kas kalbėtų už tai, kad Carterio pastangos keistoku priėmimo būdu sumažinti Bukovskio vizito reikšmę, sovietų buvo nesuprastos ar nenorėtos suprausti. Idomu, kad Sovietijoje iki šiol nebuvo paskelbta apie Bukovskio išmainymą į Čilės komunistų vadą Luis Corvalan, nors paskutinis buvo priimtas paties Brežnevo.

Kaip mes jau buvome čia pranešę, Prancūzijos prezidentas atsisakė priimti kitą sovietų disidentą, prancūzų kilmės Andrėjų Amalriką, kuris po to demonstravo prie prezidentūros. Laukdami Amalriko pasirodymo Bonnoje, 'Die Welt' dienraščio pranešimu, Vokietijos kancleris Schmidt sutarė su savo užsienio reikalų ministru Hans-Dietrich Genscher, kad Amalriką kancelerio rūmuose priims Valstybės ministras Hans-Juergen Wischniewski. Tai dėl to, kad nepaisant visų kanclerio Schmidt simpatijų žmonių teisėms, demonstratyvus Amalriko priėmimas neigiamai paveiktų ne tik į vokiečių-sovietų santykius, bet ir į pastangas sutvarkyti 'humanitarinius klausimus'. Čia turėta galvoje leidimus susijungti šeimoms.

Iš opozicinės krikščionių demokratų partijos pusės, Amalriko priėmimas Kancelerio Rūmuose, nors ir ne paties kanclerio, buvo pavadintas 'tam tikra pažanga'. Taip bent turėjęs būti priimtas ir Bukovskis, kai viešėjęs Bonnoje.

Kalbant apie vokiečius ... Helsinkio Akto 'dvasioje' Rytų Vokietija apdėjo kiekvieną įvažiuojantį iš Vakarų Vo-

bartinio 6-tojo laivyno Viduržemio Jūro dydžio. Juk ne tik laivai nuolat reikalingi visokių pataisymų, bet ir įgulos negali likti ilgai atskirtos nuo šeimų. Panašiai ir su Philipiniais, ypač kad netekus Vietnamo, bazės ten yra reikalingos ne tik Pietų Pacifiko, bet ir Indijos Vandenyno saugumui.

Susidaro tiesiog tragiška padėtis. Norėdamas pasakyti a) t. y., kad sovietai nesiskaito su žmonių teisėmis, Carterio administracija turi pasakyti ir b) t. y.,

kietijos į Rytų Vokietiją automobilį 10 markių mokesčiu. Be to, bent 5 markes reikia iškeisti į rytų markes oficialiu kursu. Per metus iš Vakarų Vokietijos Rytų Vokietijoje apsilanko 700,000 automobilių.

Helsinkio Akto sudaro ne mažą galvosūkį Vakarų Europos komunistams. Norėdami būti populiarūs savo kraštuose, jie turi pasisakyti už jo laikymąsi Rytų Europoje, nors tai gali būti nemalonu sovietams. Praėjusią savaitę įvykęs italų, prancūzų ir ispanų kompartijų viršūnių susirinkimas tam reikalui paskyrė daug laiko.

Carterio administracija, už nesiskaitymą su žmonių teisėmis, sumažino pagalbą Argentinai iš 36 į 15 milijonų dolerių. Argentina pareiškė neimsianti ir tų likusių 15 milijonų. Tokia pat reakcija buvo ir Uragvajuje, kuris peritais metais gavo 220,000 dolerių.

Ateityje visa JAV pagalba bus siejama su žmonių teisių gerbimu. To žiūrėsianti Valstybės Departamento pasekretorė Patt Derian.

kad ir amerikiečių sąjungininkai su jomis nesiskaito. Ir jei ji, tai pasakiusi, griebtis ir atitinkamų žygių, ji tik susilpnins savo pozicijas ir su (jos žodžiais) mažiau bus skaitomasi negu iki šiol.

Situaciją dar galima parodyškinti Raudonosios Kinijos pavyzdžiu. Sakoma, kad geri santykiai su ja amerikiečiams reikalingi kaip atsvara prieš sovietus, tačiau dar niekur neteko girdėti, kad jos žmonės turėtų bet kokias teises!

Kaip tik šiomis dienomis buvo minimos 5-kių metų sukaktis vadinamo šanchajaus komunikato, kuriuo buvo su Kinija užmegsti, nors ir ne visai formalūs, santykiai. Dėl to, kad nebuvo išspręsta Taiwano problema. Iš principo Nixonas pripažino, kad tai pačių kiniečių reikalas, tačiau praktiškai jis susilaikė nuo san-

tykių su Taiwanu nutraukimo. Dabar spaudoje ir kongrese girdisi priekaištų, kad iki šiol nepadaryta jokios pažangos. Girdi, tai ko gero vėl gražins kiniečius į sovietų glėbį! Taip buvo žinovų aiškinama ir per NBC TODAY programą. Teisingesnės, mano nuomone, ten pažiūros pasirodė buvęs Kissingerio Kinijos ekspertas Loyd, dalyvavęs visuose pasitarimuose su kiniečiais. Jo teigimu, amerikiečių-kiniečių santykiai nepriklauso nuo Taiwano problemos sprendimo, bet tik nuo JAV... stiprumo. Juk ne Taiwanas, bet tik stiprios JAV gali išgelbėti kiniečius nuo sovietų gresmės. Jei Amerika toliau silpnės, kiniečiai daugiau galvos apie sugyvenimą su sovietais. Tai reali pažiūra. Jei JAV bus stiprios, Carteriui nereikės rašyti laiškų. Kokį disidentą užtarti dar geriau galės ir trečias ambasados sekretorius, paskambindamas Maskvos užsienio reikalų ministerijai.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

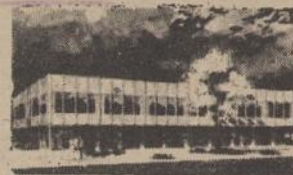
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Vienos savaitės kelionės į LIETUVĄ,
Dviejų savaitių kelionės į LIETUVĄ,
BAVARIJĄ, Vokietijoje, ir LONDONĄ,
Anglijoje

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Balandžio 24 — gegužės 2 — \$858, rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Munchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

KAINON ĮSKAITOMA: kelionė lėktuvu ekonominėje klasėje GIT, pirmos klasės viešbučiai, du kambariai, trys valgiai kasdien, pusryčiai ir vakarienė Munchene ir Londone, miestų apžiūrėjimai, bagažo pernešimas.

Kelionių kainos sudarytos pagal oro kelionių kainoraštį, įsigaliojantį balandžio 1. Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168 TELEF. (617) 969-1190

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

MNP MANUFACTURING CORP.

Help Wanted in the Following Departments:

COLD NUT FORMER SETUP
HEADER SETUP
HOT NUT FORMER SETUP
ROLLER SETUP

Experience required. Good benefits.

Contact Bob Baur 313-254-1320

(10-12)

MACHINE BUILDERS

Required to assemble precision automation equipment from blueprints and schematics. Those applying be equipped with related hand tools. Position offers an excellent salary, liberal benefits program and the opportunity to join a growing division of a Fortune 500 Company.

Please apply Personnel Department:

INGERSOLL-RAND CO.
AUTOMATIC PRODUCTION SYSTEMS
23400 Halstead Road, Farmington Hills, Mich.
or call 313-477-0800

An Equal Opportunity Employer

(10-11)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

JAUNIMO KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KURSAI VILNIUJE

REGINA R. ŽYMANTAITE

Aš manau, kad išeivijos lietuvių jaunimui pamatyti savo ar tėvų gimtąją kraštą, aplankyti gimines yra malonu ir naudinga, bet svarbu, kad tas lankymas būtų toks, kaip lankome demokratinius kraštus, ne sekimo priežiūroje, kaip tai būna dabar. Malonu būtų pajusti, kad esi savo tėvynėje, ne svečioj šalyje.

Jaunimui lankymas būtų naudingas ir ta prasme, kad vyresniesiems pavargstant ar net į amžinybę iškeliaujant, jų vaikais būtų susipažinę ir įsitikinę, jog Lietuva vis dar nėra demokratinė nepriklausoma valstybė, ir pati savo krašto šeiminkė, bet prievarta okupuota ir joje viešpatauja Sovietų Rusijos valdovai. Kad jaunolis visa tai matytų ir pajustų, jis turi būti jau čia išeivijoje įgavęs samoningo lietuvių jausmą, susipažinęs su praeities nepriklausomos Lietuvos valstybės istorija. Jie turi pastebėti, kad Lietuvą tvarko svetimieji ir žinoti, kodėl rusų kalba yra privaloma mūsų tėvynėje mokyklose ir įstaigose. Jei su nepriklausomos ir okupuotos Lietuvos istorija nuvyks nesusipažinę čia, laisvėje, tai parsiveš klaidingas informacijas ir kitus čia klaidins.

Lituanistinių kursų pavergtoj tėvynės organizavimas, mano nuomone, yra nepateisinamas lietuvių išeivijos žingsnis. Atiduoti vaikus šešiom savaitėm į Lietuvą pavergusio, beveik pusę jos žmonių nukankinusio tautos priešo, sovietinio okupanto rankas auklėti, yra išdavimas ne tik daugelio tūkstančių Sibire nukankintų lietuvių ir vėliau garbingų partizanų, bet ir anų pirmųjų Lietuvos atgimimo žadintojų, kaip vyskupo Valančiaus, dr. V. Kudirkos, dr. J. Basanavičiaus, A. Smetonos ir kitų.

Aš maniau, kad politika ir kultūra, kaip demokratiniam pasauliui, taip ir sovietijoje yra skirtingi dalykai, bet įsitikinau, kad sovietuo-

se visi mokslai, menai, viskas pajungta politikai ir tiesioginiai tarnauja tik komunizmui. Tą aiškiai patvirtina Sovietų Užsienių sekcijos direktorius Kalininas Sovietų Kultūros Ministerijoje pareiškęs, kad "Kultūriniai santykiai tarp Rytų ir Vakarų faktinai yra politinis reikalas." (Est et Ouest, Paris, Nr. 371).

Ko Lietuvos pavergėjai siekia viliodami jaunimą kursams, parodo ir toks jų pasakymas: "Šiuo metu tarpusavio santykių problema tarp Sovietų Sąjungos tautybių turi gryną ir tiesioginį komunistinį tikslą: pasiekti tarp sovietinių tautų visapusišką vienybę, kurios galutinis tikslas — visiškas susiliedinimas." (Sovietkoe gosudarstvo i pravo, Moskva, 1961, nr. 12, psl. 23).

Nejaugi mes siunčiame vaikus tam, kad susiliedinti su rusų komunistine valstybe ir tauta, ar mes lietuviai, turėdami tokią didingą praeitį, kunigaikščių valdovų, tiek nusigyvenom, kad sugebam tik svetimam tarnauti?

Jeigu taip jau norima per šešias savaites atlietuvininti jaunuolius ir jei Lietuvos šeiminkas taip nuoširdžiai pigiomis kainomis tuos kursus mums siūlo, tad tegu leidžia juose dėstyti išeivijos lektoriams, kurie, aš manau, nebloggeria yra susipažinę su Lietuvos praeitimi ir okupacijos laikotarpyje pasiektais tantosiakimais. Arba galėtume šešių savaičių tokius kursus rengti ir čia išeivijoje tokia pat programa, tik žinoma, kitaip perduodama ir kitų lektorių. Ar nėra mūsų kultūrinių fondų padengti išlaidoms? Tik tokius kursus baigę galėtų lankyti gimines ir artimuosius ir pažinti tėvų kraštą laisvai važinėdami.

Man gilų įspūdį paliko paskaičius tuo klausimu padarytos išvados: "Okupantas, pasikliaudamas lietuvių tautiniais ir artimųjų meilės jausmais, nori, kad mes

Vasario 16 minėjimo Clevelande programos atlikėjai po koncerto. Pirmoje eilėje iš kairės: J. Malskis, J. Kazėnas, K. Miklas, V. Balčiūnienė, G. Karsokienė, V. Smetona ir ramovėnų choro nariai. J. Garlos nuotr.

patys savo rankomis pasmaugtume Lietuvos respublikos testinumą, prisidedami tuo susovietintu bendradarbiavimu prie Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimo ir palengvindami sovietinei imperijai sunaikinti tą didį mūsų tautos laisvės kovos ginklą — tarptautinį Lietuvos respublikos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimą." (Dirva, 1967, 3. 1).

Arba p. Vaitiekūno žodžiais: "Mūsų aiškiam vieningam supratimui savo uždaviniu Lietuvai sunykus, pačiu Lietuvos laisvės kovotojų laisvajame pasaulyje vaikai gali nueiti tarnauti okupantui ir išduoti ne tik savo tautos ir savo tėvų Lietuvos nepriklausomybės idealus, bet ir pačius savo tėvus. Deja, tam turime sovietinio bendravimo pavyzdžių iš pačių rusų politinės tremties: tėvai nuo bolševikų bėgo, vaikai virto bolševikų agentais." (Į Laisvę, 1968, nr. 42). Ir esu nustebinta, kad p. Vaitiekūno nuomonė dabar pasikeitė.

Aš pati Lietuvą lankiau ir pati įsitikinau, kad Lietuva pavergta ir po Helsinkio akto pasirašymo dar labiau spaudžiama.

Baigiant norėčiau pabrėžti sekančius faktus iš Lietuvos šaltinių:

1) Kursuose dėstyti neleidžiama eiliniams dėstytojams. Turi būti politiniai ištikimi asmenys. Be to, dėstytojas privalo turėti trijų komunistų iš partijos centrinio komiteto rekomendacijas.

2) Pagrindinis tų kursų tikslas yra paneigti lietuvių kovotojų už laisvę išeivijoje pagrindus įrodant, jog Lietuva nėra tokia, kokia rodoma išeivijoje. Viskas tuose kursuose yra tik agitacija ir propaganda už Tarybų valdžią.

3) Kursai daromi vasaros metu, kadangi nėra kaimo jaunimo, studentija yra išvažiavusi — tikslas — kad neturėtų tiesioginių kontaktų su Lietuvos studentais — kursantai apsupti komunistų draugininkų bei jaunųjų komjaunuolių.

4) Laisvalaikiais yra ro-

domi pavyzdiniai kolūkiai ir lankomos tik vietos, skirtos užsieniečiam žiūrėti — nerodoma tikrovė, apleisti kaimai ir t.t.

5) Stipendijos dydis mokamos užsienio studentui, prilygsta prie leninės stipendijos — tai yra aukščiausia rusų stipendija komunistų partijos skiriamą geriausiam mokiniui. Pav., Kauno politechnikos institute 1973 šia stipendija pasinaudojo tik keletas žmonių — o reguliari studentų stipendija yra 23 rubliai.

Kokia gėda būtų daroma

lietuvių tautai, jei mes bėgdami nuo bolševikiško maro, iškentėję tiek daug, priėmę imigrantų gyvenimą, visa šį laiką kovodami dėl laisvos Lietuvos dabar sodintume grūdą talkindami laisvajam pasaulyje plėstis šiam marui. Vietoj tų išleidžiamų pinigų paramai įgyvendinti bolševikinius lietuviškus kursus, verčiau stiprintume čia išeivijoje (ir Vasario 16 mokyklą), lituanistinius kursus bei tikrą lietuvišką istoriją — jaunimo ir studentijos tarpe.

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Kultūrinių darbų veiklaus centro — rimto planavimo ir koordinavimo net labai pasigendama. Nuolat atsiveria kiauros vietos, ir eilinis visuomenės narys pasijunta nejaukiai, kad mūsų kultūrinių vertybių skalė taip neišbalansuota. Štai J. Basanavičiaus sukaktis — vos partizaniškai pradėta minėti. Detroitas ryškiausiai ryžosi, tuomet susigriebė ir kiti, bet taip paskubom ir pavėluotai, kad nevisur pakankamai pasiruošta ir įvykdyta. Žinoma, geriau negu nieko.

Dėl tos pat priežasties pernai nebuvo visuotiniau ir pagarbiau prisimintas žymus lyrikas Pranas Vaičaitis. Jo poezija gyva tebėra ir mūsų išeivinėje mokykloje, nes tai tikro talento kūryba, labai lietuviška, o eilėraščių turinys itin mums svetur atliepia Lietuvos ilgesį ir kovą prieš maskolių priespaudą. Bet kad autorius seniai miręs, jokia partija su juo nesiriša — ir užmirštamas.

Šatrijos Ragana šimet, atrodo, bus ryškiau pagarsinta, nes vėliau mirusi (yra dar žmonių, ją asmeniškai pažinusių), be to, ideologiniu žvilgsniu ji turi savo artimųjų, kurie jaučia pareigą jos vardą visuomenei priminti.

Taigi, apie mūsų dailiąją raštiją kalbant... Neseniai įvyko poezijos vakaras, naujos knygos sutiktuvės. Autorė jau gana pasižymėjusi ir pripažinta, net su trečia knyga viešumon išeinanti. Mūsųose literatūros vakarai nedažni, tad nenusibodė, niekam neįkryrė. O Detroitas — viena iš didesniųjų mūsų kolonijų. Ir ką matote? Spauda rašo, kad publika — "buvo nelaukta gausi, nes per penkias dešimtis". Vadinas šiaipjau, kur nauja vertinga knyga pasitinkama ir dalyvauja pats autorius (o visuomenės — mieste ir apylinkėse tūkstančiai), visai normalus dalyvių skaičius vos 20 ar 30, gal 40... O jau 50 — tai netikėta gausybė!

Ar niekieno sąžinė nerausta dėl tokio kultūrinio nuosmūgio? Žinoma, čia visai ne Detroito, Waterburio ar Baltimorės reikalas, nes visur ta pati nuotaika. Todėl literatūros vakarai beveik staigmenos, t. y. neįprasti renginiai. Taip žmones atratino nuo kultūrinių pažmonių tos centrinės įstaigos, kurios išpareigoję aprėpti mūsų kultūros ir švietimo sritis. Ir ypač knyga palikta našlaitės daliai. Net žymių poetų, laureatų, knygų išėina vos 500 tiražu.

Spaudos draudimo laikais jau daugiau lietuviškų knygų išplisdavo. Amerikon tuomet prieš I Didįjį karą atvykę bemoksliai lietuviai, juodu darbu duoną pelnėsi — didelius knygų tiražus išpirkdavo, nes kultūrinės vertybės gerbė ir jų ilgėjos. O koks yra kultūrinis barometras dabartinių ateivių, kurie didžiuojasi mokslais ir inteligencija?

O Basanavičiaus "Aušra", kuri išbudino tautą sąmoningam apsisprendimui ir laisvės žygiams — kaip tik spausdino daug poezijos. Ir iš anų atgimimo ir tautinio ryžtingumo laikų mums šiandien būtina daug ko pasimokyti. Deja, mums vertybių gradacija apsivertė atvirkščia puse.

Amerikos saugumas (8)

Indijos vandenyne

Sugriuvus britų, prancūzų ir olandų kolonialinėm imperijom, Indijos vandenynas tapo karine tuštuma, į save traukianti dvi likusias super-valstybes JAV ir SSSR. JAV laivų dalinys ten turėjo išpūdingą "Viduriniųjų Rytų Pajėgų" pavadinimą tačiau iš tikro susidėjo tik iš dviejų senų naikintuvų ir hydroplanų aprūpinimo laivo, kurie naudojosi sena britų baze Bahraino saloje Persijos įlankoje.

Tuo tarpu sovietai 1960 metais, Somalijai tapus nepriklausoma, užmezgė su ja pirmiausiai ūkinius, o vėliau karinius ryšius. Po 1969 metų karinio perversmo, Somalijos vyriausybė leido sovietų laivynui naudotis Berberos uostu, o vėliau ir pasistatyti karinį aerodromą, iš kurio pakilę tolimosios žvalgybos lėktuvai patruliuoja visą Indijos vandenyną. Šalia to, sovietai dar gavo bazes Jemeno liaudies Respublikoje, ku-

riai atiteko buvusi britų laivyno ir aviacijos bazė Adeno uoste, ir Irake, kurio armiją sovietai iki šiol ginkluoja.

Tuo tarpu Amerikoje vyko tarpžinybinis ginčas dėl Indijos Vandenyno reikšmės. Valstybės Departamentas, o taip pat žmonės, kuriems buvo pavesta sukurti galvą dėl nusiginklavimo, ir tuo reikalu derėtis su sovietais, buvo nuomonės, kad JAV ten neturi ko ieškoti. Gi kariai galvojo, kad to rąjono naftos ištekliai yra gyvybiniai svarbūs tiek pačiai Amerikai, tiek Vakarų Europai ir Japonijai, kurios beveik visą savo naftą gaudavo iš tos srities. Tie, kurie tos srities nevertino, siūlė susitarti su sovietais dėl abiejų laivynų atitraukimo iš ten, kariai tačiau būkštavo, kad tuo atveju visa Indijos Vandenyno sritis atitektų sovietų aviacijos kontrolei dėl jos bazių Somalijoje. Jemene bei Irake, ir dėl pačios sovietų terito-

rijos artumo. Už tat kariai būtinai norėjo bazės Diego Garcia saloje, priklausančios Chalos achipelagui — Indijos vandenyno viduryje.

Taip besiginčijant ir prezidentui Nixonui neapsisprendus, kurion pusėn palinkti, tarp Indijos ir Pakistano artėjo karas. Tai buvo 1971 metais. JAV santykiai tuo laiku buvo širdingesni su Pakistanu negu su Indija. Pakistanui padedant, Kissingeris vizitavo Raudonąją Kiniją, kas privertė Indiją būkštauti, kad geresni santykiai tarp JAV ir Kinijos gali privesti prie to, kad amerikiečiai nepadės naujo kiniečių užpuolimo atveju, ir akivaizdoje to, Indija turėtų užmegsti geresnius santykius su sovietais, natūraliais kiniečių ir amerikiečių priešais.

Bet kaip JAV galėtų padėti savo klientui Pakistanui? Tuo reikalu Washingtono buvo daug posėdžiųjų, tačiau nieko konkretaus nenutarta, nors įvairiausių pasiūlymų netrūko. Skaitant tų posėdžių protokolus, dabar atrodo protiniausius buvęs Gynimo Pasiretoriaus D. Packardo pasiūlymas: kadangi JAV nieko negali paveikti, jos ir neturi nieko, daryti! Tuo tarpu Indija, palaukusi kol Himalajų kalnus uždengs sniegas, t. y. padarys juos nepereinamus kiniečių pėsčiniams, ir užsitikrinsi sovietų paramą, 1971 m. gruodžio 3 d. pasiuntė savo kariuomenę į Rytų ir Vakarų Pakistanus. Indijos nesiskaitymą su JAV, Kissingeris palaikė savo asmeniniu įžaidimu. Kai jam koliojant indus admirolas Zumwaltas pastebėjo, kad JAV palinkimas Pakistano pusėn gali tik pastumėti indus dar daugiau sovietų pusėn, Kissingeris, kaip jis visados tokiais atsitikimais darė, admirolui pasiūlė pasakyti tai pačiam prezidentui. Kai Zumwaltas atsakė, kad mielai su prezidentu

KAS VISUR BUVO?

KAS VISUR DALYVAVO?

KAS VISKĄ LIETUVOJE ŽINOJO?

ATSAKYMUS SKAITYSITE NETRUKUS DIRVOJE!

pakalbėtų, Kissingeris nutilo ir daugiau tos temos nelietė.

Gruodžio 10 d. prezidentas įsakė į Indijos Vandenyną pasiųsti Task Group 74, kurią sudarytų atominis lėktuvnešis Enterprise su pagalbiniais laivais. Oficialiai buvo aiškinama, kad Task Force buvo pasiųsta amerikiečių evakuacijai iš Dacca, Rytų Bengalijoje, užtikrinti. Iš tikro evakuacija laimingai buvo užbaigta dar prieš dvi dienas laivynui atplaukiant į Indijos Vandenynus.

Pripuolamai tuo laiku Indijos Vandenyne buvo ir gausus britų laivyno dalinys, įskaitant ir du lėktuvnešius, kurie plaukė paskutinėm kelionėn iš Singapūro į Angliją. Sovietai pasiuntė savo naikintojus ir kitus mažesnius laivus. Gruodžio 9 dieną buvo pastebėtas jų raketų kreiseris, skubęs iš Vladivostoko. Netrukus sovietų laivai pradėjo sekti amerikiečių, o tie sovietų, panašiai kaip Viduržemio jūroje. Taip tęsėsi iki 1972 m. sausio 8 dienos, kada Task Group 74 buvo iš Indijos vandenyno atšaukta. Ar ji padarė kokią įspūdį Indijos premjeriui Indirai Gandhi, tik ji galėtų pasakyti, bet ji kol kas tyli.

★

Indijos-Pakistano karo re-

zultatas Amerikoje buvo taip vadinama "Admiral's Spy Ring" afera. Jos esmė tokia. Nuo gruodžio 14 d. Jack Andersono skiltyje pradėjo rodytis duomenų, paremtų slaptais posėdžių protokolais, kurie kalbėjo, kad administracija linko Pakistano pusėn. Įtarimas krito ant į Baltuosius Rūmus komandiruito laivyno raštininko (Yeoman First Class) Charles Radfordo. Bet vietoje to, kad jį patraukus teisman, kad viską išaiškinant, prezidentas įsakė jį tik iškelti kiton vieton. To priežastis būvusi ta, kad Radfordas per daug žinojęs apie Baltuosiuose Rūmuose vykusias intrigas ir varžybas, informaciją tiekimą be tiesioginių viršininkų žinios, Haldemanno ir Ehrlichmano bandymus sukompromituoti Kissingerį ir atvirkščiai. Per teisimą tas būtų paaiškėjęs.

Sekančiam Nr.: Paskutinis valio Vietname.

THREAD ROLLER
SET UP OPERATOROPENING FOR A THREAD ROLLER
SET UP OPERATOR.

Must be experienced. \$6.32 per hour plus production bonus to start and full union benefits for qualified individual. Apply in person only. 9 a. m. to 3:30 p. m.

TOWNE ROBINSON
FASTENER COMPANY
4401 WYOMING
DEARBORN, MICH. 48121
(10-12)

PUIKIAUSIUS
KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1977 M.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

VIENOS SAVAITES EKSKURSIJOS

\$859.00
(Maskva, Vilnius, Maskva)

#1 — GEGUZĖS MĖN. 2 D.; #1-A — GEGUZĖS MĖN. 9 D.;
#11 — RUGSEJO MĖN. 26 D.; #12 — SPALIO MĖN. 10 D.;
#13 — SPALIO MĖN. 17 D.

VISOS KAINOS PAŽYMĖTOS NUO BOSTONO AR NEW YORKO — NUO CHICAGOS PRIDĖTI DAR \$121.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS

#3 — BIRŽELIO MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,189.00
#4 — BIRŽELIO MĖN. 26 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Lugano, Ženeva (Sveicarija)	\$1,278.00
#5 — LIEPOS MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#6 — LIEPOS MĖN. 9 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,217.00
#7 — LIEPOS MĖN. 18 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Muenchenas, Baden-Baden, (Sveicarija ir Vokietija) Bazelis	\$1,337.00
#8 — RUGPIČIO MĖN. 1 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#9 — RUGPIČIO MĖN. 15 d. — Maskva, Vilnius, Leningradas, Helsinki	\$1,171.00
#10 — RUGSEJO MĖN. 3 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#14 — GRUODŽIO MĖN. 20 d. — Maskva, Vilnius, Ryga	\$1,138.00

Visos ekskursijos apims KAUNĄ ir TRAKUS (Prices subject to change)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SKRIDIMAS Į LONDONĄ — 2 ar 3 savaitės — \$355 iš Chicago, Liepos mėn. 29 d. — išvykimas.

Taip pat perduodame skridimus (charters) iš

Chicagos į Varšuvą	— nuo \$439.00
į Frankfurtą	— nuo \$349.00
į Los Angeles	— nuo \$149.00
į Romą	— nuo \$399.00

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

LIETUVIŲ OPERA DIDŽIOJO DARBO ĮKARŠTYJE

Valandėlė su sol. G. Čapkauskiene

Jaunimo centro langai žiburiuoja iki vėlumos ir čia skamba muzika ir dainos. Chicagos lietuvių opera pačiame didžiausiame darbo įkarštyje, ruošiasi naujam pastatymui — Gounod 5 veiksmų operai Romeo ir Julija. Pertraukos metu susitinku operos primadona solistę Giną Čapkauskiene, viešnią iš Kanados, kuri dainuoja pagrindinę Julijos

VYTAUTAS KASNIS

partiją. Tad ir apibėriu ją įvairiais klausimais.

— Apie jus dažnai skaitome spaudoje. Koncertuojate ne tik šiaurės Amerikoje, bet ir plačiame pasaulyje — įvairiuose kraštuose. Tad pagal mūsų krašte įsigalėjusią tradiciją ir norime paklausti kaip sekasi?

— Ji juokiasi ir sako: gerai, ačiū. Sunku būtų ir suminėti vietas, kur aš koncertavau. Vieni skaitėte spaudoje apie mano koncertus, kiti esate juos girdėję. Jeigu būtų įdomu, gal liū duoti keletą atsiliiepimų, kurie buvo svetimtaučių spaudoje,

„Šio vakaro staigmena buvo Gina Capkas — koloratūrinis sopranas. Jinai „Nakties Karalienės“ rolę atliko su didele jėga ir tikslumu“, rašo La Presse — Montreal.

„Madame Capkas has a beautiful voice and in her first group of arias she displayed both flexibility and sense of the meaning of the words“, rašo The Ottawa Journal.

„Gina Capkas coloratura soprano demonstrated attractive vocal qualities and musical intelligence last night. Her coloratura is uncommon, by fluent, effortless and true to pitch.“ — rašo Worcester Sunday Telegraph.

„The soprano now a naturalized Canadian, has a strong, well focused voice, capable both of coloratura and dramatic efforts“, — rašo New York Times. (Ir taip toliau. Skubėdamas ne viską užsirašiau. V. K.).

— Džiaugiamės, kad neužmirštate ir chicagočių. Kelintą kartą dainuojate mūsų operoje?

— Mielai vėl lankytis Chicagoje ir dirbti su Chicagos Lietuvių opera. Tai bus mano ketvirtoji opera su šiuo vienetu.

— Daug koncertuojant, ar užtenka laiko pasiruošimams?

— Nors ir daug koncertuju, bet pasiruošimui laiko užtenka. Juo daugiau mokinių, tuo greičiau išmoksti.

— O ką galėtumėte pasakyti apie dirigentus?

— Turėjau garbės dirbti su trimis dirigentais. Maestro Aleksandras Kučiūnas, Vytautas Marijošius ir Alvydas Vasaitis praturtino mano muzikinį pasaulį.

— Jūs gyvenate Montrealyje, daugiau prancūziškos kultūros pavietėje. Ar ten gyvesnis muzikinis gyvenimas, palyginant su anglosaksišku?

— Montrealis, tai mažasis Paryžius, taip bent daug kas sako. Aš mėgstu savąjį miestą. Smagu jame gyventi. Muzikinis gyvenimas įvairus, užtenka progų pačiai padainuoti ir kitų pasiklausyti. Prancūzai — kanadiečiai mėgsta klasikinę muziką ir ją vertina.

— Koks muzikinis lietuvių gyvenimas Kanadoje. Gal lauktume Lietuvių operos atsilankymo?

— Kiek girdžiu, pati stebiu, muzikinis lietuvių gyvenimas gana turtingas, parengimų daug. Turime savo talentų, susilaukiame svečių. O kad Lietuvių opera atsilankytų Kanadoje, būtų didelė staigmena ir labai, labai laukiama.

— Jūs mūsų Lietuvių operoje lyg ir įdukrinta. Kaip jaučiatės šio kolektyvo tarpe?

— Taip, kaip namie. Tiek solistai, tiek choristai visi pažįstami, malonūs. Jie mane priima labai šiltai ir draugiškai.

OPEROS ATSIŠAUKIMAS

Operos valdyba neturi galimybių kreiptis į Jus asmeniškai laiškais, todėl nuoširdžiai kreipiasi į Jus visus, pasinaudodama spauda.

Lietuvių Opera, dėl visai nenumatytų priežasčių, šaukiasi į lietuvių visuomenę ir prašo būti mūsų Operos mecenatais.

Šiemet netikėtai padidėjo išlaidos: nuoma tapo pakelta 50%, muzikų unija pakėlė orkestro kainą 22%, dekoracijų medžiagų kainos pakilo 16%, kostiumų nuoma padidėjo 32.50%, o visų kitų sričių išlaidos padaugėjo 12%. JAV operų kompanijos savo bilietų kainas pakėlė 20%, bet mūsų Opera šiais metais neišdrįso pakelti bilietų kainų; dažnai keli asmenys iš tos pačios šeimos eina į operos spektaklį.

Už tad, prašome, gal bendromis jėgomis, kiek kas tik gali, kad prisidėtume prie operos pastatymo išlaidų sumažinimo. Kaip gerai žinome, mūsų Opera yra labai daug prisidėjusi prie lietuvių tautinio vardo iškelimo kitataučių tarpe, statydama ne tik tarptautines, bet ir savo kompozitorių sukurtas operas, kaip kad buvo ir praeitais metais.

Mes ypač kreipiamės į tuos, kurie dar niekad nėra buvę Operos mecenatais, kad dabar jais taptų. Kiekvienas, kuris paaukvoja šiam kultūriniam reikalui — operos pastatymui bent šimtą dolerių, yra skaitomas Operos mecenatu. Jis gauna 2 neapmokamus bilietus į savo pasirinktą spektaklį ir gali šalia dar įsigyti daugiau bilietų. Taip pat jie įrašomi operos programoje ir laikomi kaip mūsų Operos dalis. Savo auką nurašo nuo taksų. Šiais metais yra statoma 5 v. Gounod opera „Romeo ir Julija“. Jei kas negali būti mecenatu, tai gali būti Operos rėmėju, paaukojęs mažesnę sumą operos išlaidoms, tačiau jam nebegalima suteikti neapmokamų bilietų.

Operos vadovybei šis kreipimasis yra labai nemalonus, bet, kai didesnės paramos iš niekur negaunama, tai lieka vienintelis kelias, kad Jūs visi, pagal savo išgales, padėtumėte dar pratęsti mūsų Operos gyvybę.

Nauji mecenatai, kurie siųs savo auką, prašomi būtinai pažymėti laiške savo pasirinkto spektaklio datą mecenato bilietams. Čekį prašome išrašyti šiuo pavadinimu ir siųsti šiuo adresu:

Lithuanian Opera, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

Už kiekvieną auką būsime visad giliai dėkingi.

Jūsų

Operos Valdyba

Sol. Gina Čapkauskiene

— Kaip patinka jūsų atliekama partija šioje ope-

roje?

— Romeo ir Julija opera, esu tikra, patiks visiems. Tai tragiškos meilės istorija, supama melodingos muzikos, geros orkestracijos. Kiek mačiau iš projektų, bus gražios dekoracijos. Man Julijos rolė labai patinka ir su dideliu malonumu jai pasiruošiau.

— Kaip patinka mūsų galingoji ir didžioji Amerika. Kokie liko geriausi įspūdžiai iš jūsų koncertinių viešnagių?

— Kur bekoncertuočiau, visur esu priimama maloniai ir dažnai vėl grįžtu koncertuoti — tai gal ir yra geriausias įvertinimas. Įspūdžių daug. Lietuviai mėgsta muziką ir palankiai įvertina savo menininkus.

— Kokie ateities planai?

— Po operos reikės pailsėti, žinoma, ne daug, nes jau laukia keli koncertai lietuviams bei kanadiečiams. Tad prieš akis pasiruošimas ir darbas dainos mene.

— Gal dar porą žodelių apie šią operą?

— Ji pasižiūri į laikrodį, nes jau ir vidurnaktis ir sako, kad yra tikra, jog opera visiems patiks ir atneš dar daugiau šviesos ir taip turtingą lietuvių kultūrinį gyvenimą. Iki pasimatymo operoje?

WANTED EXPERIENCED MACHINE REPAIRMEN

Must be fully qualified to repair drill presses, lothes, mills, gear machinery, and make shafts and bearings as needed. Full benefit program & ample overtime opportunities.

MELLING TOOL CO.

145 W. MONROE ST.
JACKSON, MICH. 49204
1-517-784-3179

(10-19)

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Šaltu žiemos oru ne tik trobai, bet ir kūnui reikia daugiau šilumos. Todėl gaučiau valgomę. Pradėję nuo Padėkos šventės su kalakutiena, tuoj rengiamės Kūčiom su dvylika valgių! Čia pat Kalėdų kepsniai, N. Metų ir Trijų Karalių vaišės. Sykiu užpuola mėšėdis su apsirijimais, kol Kanapinis riebusis Lašininis galop nudaigoja. O kiek šiaip edrių puotų, pagerbimų, sukakčių, vakarienių, viešų papietimų įvyksta!

Deja, mūsų kalbai puoselėti nėra rimto organo, tad ypatingai valgių vadyne įsikerojo nemaža niekalo. Gal bent moterys, geros šeimininkės, susiprastų virtuvę apšvarinti? Yra gi moterų spauda su puikiomis redaktorėmis, yra ir draugijų gausybė, kitos net ypač kultūros užmojais skelbiasi. Tad pravartu patikrinti pirmąjį reikalą: kas per valgiai ant vaišių stalo dedami?

Artėja Kaziuko mugės pavalgymai, puošnūs Vėlykų stalai, margučių šventė ir kt. Tad meldžiame moteris, sueikit krūvon ir aptarkit, kaip išvengtumėt šiukšlių ant garbės stalo? Ir kaip nebūti melagėm, kai svetimybės viešai paskelbiam „lietuviškais valgiais“? Laimė, turim dar laisvoje Lietuvoje išmoksintų kalbininkų, jie neatsisakys pagelbėti, tik kreipkitės.

Raštingų ir kultūrinių moterų sąžinė turėtų stengtis bent viešai savus valgius lietuviškai vadyti. Doriam žmogui skonio negadinti svetimu jovalu, kaip — baranka, mazurka, koldūnai, cepelinai, bulkos ir bulkutės, sosas, ponėkai ir kt. Irgi margučių kad ne-neštų mums kokia boba ar bobelė, bobutė, nes Lietuvoj vaikai žinojo, kad zulkutis velykaičius atridena...

MŪSŲ TAUTINĖ STIPRYBĖ

EMILIA ČEKIENĖ

Mūsų pastangos bei rūpesčiai, šviesesni laimėjimų pra-giedruliai ypač politinėje srityje daugiausia siejasi su tarptautine politika.

Nors tiesioginiai politiniai interesai prasideda ir baigiasi faktiškai valdymo galioje, bet jie persimeta ir dominuoja taip pat ir individualiniame, bendruomeniniame, tautiniame ir tarptautiniame gyvenime. Valdžios, garbės troškimas, valdovų ambicijos sukuria didžiulius imperijas ir sunaikina jas, iškelia didžias asmenybes ir be laiko, vienu ar kitu būdu, be jokios moralinės atsakomybės suduoda jų karjerai smūgį, kad niekuomet nebepakiltų.

Politinė įtampa jau daugelį metų tęsiasi ir lietuvių išeivijos tarpe, nes mūsų visų tikslas, į kurį nukreiptos visos pastangos, plačiam pasauly pasklidusių lietuvių uždavins ir gyvenimo įpraminimas - vėl atkurti savarankišką Lietuvos valstybę.

Laisvuose kraštuose susiduriame ne su Lietuvos priešų jėga, o su jo klaida, siekiančia atitraukti nuo Lietuvos nepriklausomybės gynimo ne tik Lietuvai abejingus, bet ir jos nuoširdžius draugus, net ir mus pačius. Todėl reikia ginti ir stiprinti

Lietuvos teisių pripažinimą laisvų kraštų valdžiose ir visuomenėje, reikia žadinti jų ryžtą padėti Lietuvai.

Nors Lietuvos laisvinimo veikloje dalyvaujame visi, talkindami veiksniams įvairiais būdais, betgi tarptautinių įvykių progomis visuomenė pasigenda politinės veiklos vienybės. Tikriausakant, politinėje srityje pasigendami aiškaus darbų pasidalinimo. Patinka mums ar ne, tačiau negalime nuslėpti, kad jau per ilgai į teisingą išeivijos lietuvių politinį susiorganizavimą braunasi asmeniški, nesantaikos, ligos, neigimas skirtingų pažiūrų, ideologijų. Nesinori tikėti, bet atrodo, lyg tai daroma iš pavydo kitam, kitų ideologinių pažiūrų asmeniui aktyvesnės veiklos ar pagaliau dėl mums patiems visai nesuprantamų priežasčių. Pav. kad ir dėl to rungtyniavimo vykstant į Washingtoną. Gi visi stengiamės prieinamais būdais bei keliais Lietuvos laisvės bylą palaikyti gyvą svetimųjų tarpe. Taigi, naudinga, jei mūsų vadovai vyksta į Baltuosius rūmus pas prezidentą ar kitą kurį pareigūną. Skaitytojai patenkinti matydami jų nuotrauką, įrodančią jų kelio-

nių tikrumą. Tačiau visuomenėje nyksta entuziazmas, kai vieni iš tų vadovų savo keliones vertina milijonais dolerių reklamos Lietuvai, o kitų vadovų tuos pačius žygius išjuokia, nuvertina. Gi tikrieji faktai rodo, kad nežiūrint kiek ir kas tų kelionių atliko ir kiek nuotraukų su valdžios pareigūnais buvo skelbta, kiek visa tai pasitaravo Lietuvos laisvės bylai parodė paskutiniojo JAV prezidento priešrinkiminių pasisakymų apie pavergtų Rytų Europos tautų tariamą nepriklausomumą nuo sovietų vergijos.

Nejaugi tokie žemi tikslai, kaip viens kitam organizacijų vadovų nepakanta, garbin-gam lietuviui stovi aukščiau už bendrą idealų siekimą? Juo didesnis nusivylimas visuomenę apima, kad šitai vyksta mūsų išrinktų ir patikėtų institucijų bei organizacijų vadovų tarpe ir nuo to silpnėja mūsų tautinė stiprybė.

Nebūtų jau taip svarbu, kad politiniai veiksniai nedelsdami laiko greičiau susitartų, jeigu tie rungtyniavimai, ginčai dėl pirmenybių - ką visuomenė igaliojo pirma vykdyti į Washingtoną, - jei visa tai nebandytų lietuvių visuomenės kantrybės. Visuomenės, kuri visiems vadovams sudaro užnugarį, teikia galimai geresnes vadovavimui sąlygas, ypač materialinį pagrindą.

Negalėtume smerkti ir todėl, kad veiklos rungtyniavimas labiau išjudina pačius veikėjus ir paskatina tyliąją visuomenės dalį jų darbais ir planais domėtis, talkinti arba kritikuoti.

Lietuvių tauta savo istori-ne praeitimi nuo apgaulingų priešų kentėjusi, daug kartų buvusi apvilta, todėl savo charakteriu išliko konservatyvi, tvirta, didesniuose įvykiuose nedaranti staigių sprendimų ar pakeitimų. Tokie išlikome ir mes išeivijoje.

'Lietuvis - kietas; tai ne gudas, su kuriuo galima 'kalbėtis' ir palenkti. Mūsų kietybė savo užsispyrimuose pasiekti savo tikslą - tai ženklas brendusio vyriškumo, kuriuo draugas ir priešas gali pasikliauti. Kas iš to svyravimo, vėjeliui papučiant? Nendrė tegu svyruoja, kai ažuolas temoka lūžti', rašė Vaižgantas 1919 metais.

Gal todėl ir dėl laisvinimo kovos bandymo perorganizuoti ilgai nesutariama. Tuo labiau, kad entuziastų tam yra tik mažuma ir jie vis dar nepateikia rimtesnių Lietuvos laisvės bylai kelti ir palaikyti išeivijoje planų nei tinkamesnių vadų, o dažnai patys, kaip nendrės svyruoja. Pagaliau ir toji pati mažuma, be atodairos reikalaujanti reformų, pati savyje praradusi ne tik principus, bet ir iš ankščiau dalyvaujanti VLIKe, o dabar jau praradusi ir savo organizacijos už-

nugarį, kurio vardu ji galėtų įtaigoti kitas grupes ir teikti rimtus pasiūlymus. Tokie iš viso negali atstovauti patys, o turi jungtis į kitas grupes. Juk VLIKe gali dalyvauti tik savo vadovybes galinčios išsirinkti politinės grupės ir jame atstovauti seimuose priimtinos narių daugumos nuomonės, bet ne savo asmeninės.

Lietuvių visuomenė vis dar nežino tikrosios priežasties, kodėl tie mūsų vadovai taip užsispyrę nepripažinti vienas kito, kas ir nuo kada juos pradėjo skirti. Juk idealas vienas ir tas pats, ir veiklos keliai nesiskiria. O vis dėlto visuomenė yra nuomonės, kad be aiškaus darbo pa-

sidalinimo, vargu keli ir tie patys asmenys sugebėtų aprėpti visas sritis savo menta-litetu, talentu, politiniais, kultūriniais bei organizaciniais sugebėjimais, o taipgi ir laiko stoka visą tai aprėpti. Jei tokių genijų turėtume, jie būtų jau senai iškilę virš visos išeivijos lietuvių, deja.

Mes neturime išeivijoje didesnių materialinių išteklių bei tam pajėgių žmonių skaičiaus, bet šiandien jau turime nemažą lietuvių akademikų ir šiaip iškilusių ir reikšmingas pozicijas jaunuolių. Kiekvienas jų galėtų savo platesnės apimties teritorijoje būti Lietuvos laisvės šauklis.

(Bus daugiau)

IMMEDIATE OPENINGS

- BORING MILL OPERATOR
- JIG BORE OPERATOR
- MILL HAND

JOURNEYMEN STATUS REQUIRED
MUST HAVE EXPERIENCE IN
MACHINE TOOL BUILDING.

BENDIX MACHINE TOOL CORP.

11449 Timken
Warren, Mich.
313-539-4200

An Equal Opportunity Employer M/F

(7-16)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos

kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų

vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVE. (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st NEW YORK, N. Y. 10022

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124-7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610 — 1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601 — 112 Main St.	201-342-9816
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Wappingers Falls, N. Y. 12590 — Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

naujas Petronėlės Orintaitės

istorinis romanas

ERELIŲ KUORAI

Išleido Vilties leidykla. 385 psl. Ilustracijos M. Žymantienės. Kaina 8 dol. Gaunama Dirvoje ir pas platintojus.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

Dirva

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti knygą ERELIŲ KUORAI

Pavardė ir vardas

Adresas

'INIRŠĘ MELAI'

KAZIMIERAS NAUSĖDAS

Teisininkas Kazimieras Nausėdas, šiuo metu gyvenęs Venesueloje, Nepriklausomoje Lietuvoje buvo Valstybės Tarybos referentas. Jis priklausė Tautininkų Sąjungai ir vadovėbėje ėjo atsakomingas pareigas. Jis taip pat priklauso korporacijai Neo-Lithuania ir yra jos filisteris.

Bronys Raila apkaltino Skripstą, kad jis savo kaltinimus prieš Mariją Baroną Grėbliūniene išgalvojo, paprasčiausiai sakant, tegu ir drąsiai, bet įžūliai primelavo. Kaltinimas labai skaudus. Raila nurodo, išvardina keturius prieš Baroną išgalvotus melus:

1. Susižavėjimą bolševikine buitimi,
2. Atsistojimą tirono okupanto pusėje,
3. Pasidavimą okupanto tarnybai,
4. Ir taip toliau ...

Skripstas Dirvos 1976 m. 8 nr. savo straipsnyje 'Šis bei tas' sako: 'Paskiausiai štai per Gimtąjį Kraštą prabilo tokiu bolševikinės buities susižavėjimu viena iš pirmųjų mūsų šokių mokytojų ... M. Baronaite'. Toliau Skripstas rašo bendrai apie poetų ir menininkų metimąsi bolševikų tarnybai, ne taikindamas M. Baronaitei. Jis rašo: 'Jau I-ju bolševikmečiu mums akis badė savi menininkai, ypač poetai, tuomet puolę kaktamuša prieš Staliną - nuėję tautos pavergėjui tarnauti'. (Mano pabraukta..;

Ir dar toliau Skripstas sako: 'Idomu, ar jų sąžinė liekanti, kai jie tuo būdu atsistoją tirono okupanto pusėje' (mano pabraukta).

Melas yra netiesa, pasakytą žodžiu ar raštu tikslu kitus suklaidinti. Melas būtų, jeigu Skripstas būtų parašęs kad Baronaite Gimtąjam Kraštui pasakė palankią savo nuomonę apie tą dainų šventę, gi Baronaite nieko Gimtąjam Kraštui nebūtų sakiusi palankaus apie tą dainų šventę.

Tai, ką Br. Raila vadina melu, nėra melas, o yra tik Skripsto komentarai, Baronaite pareiškimo Gimtąjam Kraštui įvertinimas. Skripstas pasako savo nuomonę, kad Baronaite tos dainų šventės palankiu įvertinimu per bolševikinį laikraštį išreiškė 'susižavėjimą bolševikine buitimi'. Bronys Raila turi teisę galvoti, kad Baronaite tuo savo pareiškimu ne išreiškė 'susižavėjimo bolševikine buitimi'. Bet Bronys Raila neturi jokios teisės priversti Skripstą taip galvoti.

Kitus du Railos vadina mus Skripsto 'melus' - atsistojimą tirono okupanto pusėje ir pasidavimą okupanto tarnybai - Skripstas taiko poetams ir menininkams. Argi čia yra melas? Pirmiausia, Skripstas čia irgi duoda savo tūlų poetų ir menininkų pasielgimų ir darbų vertinimus. Ir reikia pasakyti, - visai teisingus vertinimus. Argi Raila gali siekti atimti Skripsto teisę vertinti, kur yra susižavėjimas bolševikine buitimi, kur yra atsistojimas tirono okupanto pusėje, ir kur yra pasidavimas okupanto tarnybai.

bai. Aš nemanau, kad to Raila siekia. O jei to siekia, tai tik savo apsiuokina. Tai būtų prieš spaudos laisvę, tai būtų prieš žodžio laisvę. Argi Raila, pradėjęs rašinėti 'Akiračiuose', būtų taip toli nuėjęs?

Dabar mėginkime 'išversiti kailinius'. Jeigu, kaip Raila sako, susižavėjimas bolševikine buitimi, atsistojimas tirono okupanto pusėje ir pasidavimas okupanto tarnybai yra trys Skripsto melai, tat kas čia būtų trys tiesos?

Kai pasakymas 'Jonas pavogė aviną' pasirodo esąs melu, tat tiesa yra, kad 'Jonas avino nepavogė'. Išėitų, kai tūlas lietuvis per bolševikinę spaudą pagiria kuriuos nors boševizmo ar okupanto darbus, pav. parašo Odę Stalinui, nėra susižavėjimas bolševikine buitimi, nėra atsistojimas tirono okupanto pusėje ir nėra pasidavimas okupanto tarnybai. Negi šie trys nėra Br. Railai yra trys tiesos?

Jeigu Skripstas primelavo, tat mano mielas draugas Bronys Raila ne taip jau senai ir gi yra primelavęs ir apsimelavęs. Buvo laikas, kai Br. Raila kalbėjo apie 'bolševikų palydovus'. Tatai jis rašė spaudoje ne tik nurodydamas pirštu į tuos bolševikų palydovus, bet paminėjo ir jų pavardes. Bet tai nebuvo melas. Tada Raila nurodė, pareiškė savo nuomonę, kad tokiomis ir tokiomis mintimis vadinami tūli lietuviai progresistai, šviesos Santaros nariai, palydi bolševikus ir tuo tapo jų palydovais. Railos raštuose galima būtų pririnkti labai daug tokių 'melų', nes Raila yra gana spalvingas rašytojas ir gal daugiausiai iš lietuvių yra sugadinęs kraują tiek Amerikos raudonsnapiams, tiek Lietuvos bolševikams.

Jeigu Br. Railą šiomis savo trumpomis mintimis ne itikinu, tat jam patarčiau pasikalbėti su kitu teisininku, o geriausia su bet kuriuo kunigu. Aštuntas Dievo įsakymas sako NEMELUOK, tat kunigai gerai žino, kas yra melas, kada yra melas ir kada nėra melo.

Bet nebūtina kalbėtis su kunigais. Aštuntas Dievo įsakymas sako: - Nekalbėk neteisiai prieš savo artimą. Bažnyčia duoda ir paaiškinimus: 'Gal be pagrindo itarinėjau arba smerčiau kitus? Ar nekalbėjau pikta apie artimą, pramanydamas ar norėdamas pakenkti jo geram vardui arba jo turtui? Ar ne kursčiau kitus šmeižti bei apkalbinėti? Ar neįžeidžiau artimą, jam neteisębę prikišdamas, panieką rodydamas arba išjuokdamas? Ar nesu pamelavęs ir tuo dar pakenkęs kitam?' (Maldų knygelė vargstantiems lietuviams, 1946 m.)

Šiuose paaiškinimuose yra trys svarbūs žodžiai: be pagrindo, pramanydamas ir neteisębę prikišdamas. Skripstas

tas nieko nepramanė, neteisębės neprikišo ir savo komentarams pagrindo turėjo, nes Baronaite Gimtąjam Kraštui savo palankią nuomonę apie tą dainų šventę pasakė. Gi bolševikijoje nuo sporto rungtynių ligi psichiatrinės ligoninės viskas yra bolševikinė buitis.

Bet Raila Skripstui prime-ta, kad jis: - įžūliai primelavo, spaudamas tiesiai (Railai) į akis stengiasi išsisukti dėl melo, šmeižia kitą tautietį, kerpa melu, laikosi balto melo, tesugeba lygiai melagingai komentuoti, melą išaiškinus, nemirktelėjus toliau meluoti, audė melus ... per pusantro dešimtmečio. Čia Raila išmintingai išvengė mesti žodelį, kad Skripstas iš viso yra melagis. Bet jei Skripstas audė melus per pusantro dešimtmečio, tat turbūt tektų suprasti, kad Skripstas yra užkietėjęs melagis.

Štai kokiomis baisiomis nuodėmėmis Raila apkaltino Skripstą. Kadangi Skripstas nieko nepamelavo, neapsimelavo ir neprimelavo, tat ar Br. Raila tokiais kaltinimais nesiekia apiplėšti Skripsto garbę? O gal tuo ir apiplėšia? Gi apie garbės apiplėšimą kalba ir baudžiamieji kodeksai. Skripstui nesiūlau pasinaudoti atitinkamu to kodekso straipsniu, bet rašantiems būtų naudinga tą straipsniuką žinoti. Atsimenu, už tą žodelį 'melagis', paaiškėjus, kad nieko nemelavo, o kalbėjo 'šventą' teisybę, teko pasveikinti su keliomis paromis arešto. Pas jus

Amerikoje, tokios kalbos baigiasi dar liūdniau, nes už garbės apiplėšimą tenka apmokėti doleriukais gana stambiais sumomis.

Prie tų 'melų' ir Akiračių redakcija pridėda savo antspaudą, pasakydama: 'Jei Dirvoje, rašant apie M. Baronaite-Grėbliūniene "viskas Skripsto ar liguistai įsivaizduota, ar begėdiškai prime-luota", tai ne pašalinė smulkmena. Tai spaudos nuosmūgio išraiška, pridengta šlubos moralės slapyvarde'. (Akiračių 7 nr., 5 psl.).

Vadinti melu tai kas pasakyta turint pagrindo, nepramanant ir neteisębę neprikišant, - yra šmeižimas. Taigi, Raila švaistosi šmeižtais. Va dinti melagiu asmenį, kuris nieko nepamelavo, reiškia nieko kita, kaip įžūliai šmeižti. Taigi ne Skripstas meluoja, bet Br. Raila šmeižia. Jei Akiračiai prie Railos melų deda savo antspaudą, tai ir Akiračiai šmeižia. Raila turi teisę rašyti ir aiškinti, kad Baronaite gerai padarė palankiai įvertindama tą dainų šventę, gali išdėstyti visus argumentus, kurie tik ateina jam į galvą, turi ta proga parodyti savo ideologiją vertinant bolševikinius meninius parengimus ir niekas nepivalėtų pavadinti Railos mintis melais. Railos mintys gali būti baltos, juodos ar raudonos, bet tai bus jo mintys, jo pažiūros. Kas duoda teisę Railai Skripsto mintis vadinti melais? Kas duoda Br. Railai teisę šmeižti?

- Kitame numeryje: Bendradarbiavimas.

JAUNIMAS PARTIJŲ NESUPRANTA

Vasario 26 ir 27 d. Kultūros židinyje, Brooklyne, kaip Elta praneša, įvyko Vliko ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovų, jaunuolių nuo 18 iki 30 metų amžiaus, simpoziumas. Iš jų 21 rekomendavo PLJS, ir 13 Vliko partijų bei rezistencinių sąjūdžių atstovai.

Svečiais dalyvavo Vliko valdybos ir tarybos nariai, Tautos fondo pirmininkas ir PLB atstovas.

Lietuvių spaudos atstovai nebuvo įsileisti, nors dalyvavo keleta asmenų nežinia kokiais pagrindais pakviesti ir gerokai vyresni.

Simpoziumas buvo suorganizuotas tikslu, kaip Vliko vicepirmininkas J. Valaitis pranešė, pasvarstyti ką jaunesnioji karta, PLJS vadovaujama, visų padedama, galėtų dirbti Lietuvos laisvinimui.

Be vyresniųjų prelegentų pasisakė ir jaunieji, atskleidę jaunimo galvoseną, pažiūras į politines partijas.

Linas Kojelis pradėjo humoru, kad "aš tikiu, kad frontininkai ilgiausiai išsilaikys. Aš manau, kad jaunimas turi pasirinkimą stoti į jaunimo organizacijas. Galėtų stoti ir į partijas, bet stipriausia yra Lietuvių Bendruomenė ir Jaunimo

Sąjunga. Politinių grupių neturime stipresnių. Daugiausiai jaunimas eina į Lietuvių Bendruomenę. Jei norime turėti Vliką, ne tokį kaip dabar, remiantis popierine veikla, o ne žmonėmis, tai turime eiti į Lietuvių Bendruomenę.

Emilija Pakštaitė iš Chicago sako, kad jaunimui LB suprantamesnė, nes jaunimas partijų nesupranta. Mes remiamės, sako ji, politikoje JAV arba Kanados partijų santvarka. Vlikas remiasi Lietuvos. Lietuvių Bendruomenė aš jaučiu, kad atstovauja kartu ir mane, nors aš jai ir nepriklausyčiau. O partija manęs neatstovauja, ar ji būtų krikščionių demokratų ar kokia kita.

Br. Belukas pastebėjo, kad partijos negali imonuoti jaunajai kartai, bet atrodo, kad nėra bloga, kad jaunimas eina per Lietuvių Bendruomenę ir ateis laikas kai bus kitu pagrindu sudarytas politinis centras.

Andrius Schmidtas iš Vokietijos sako: Šitas seminaras yra informacinio pobūdžio. Jaunimo Vokietijoje problema, t. y. ryšiai su kraštu, jau seniai iškilo, gal prieš dešimt metų. Gal dėl (Nukelta į 8 psl.)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS IŠ

BOSTONO, NEW YORKO, MONTREALIO

BALANDŽIO 6 — \$721.00 GEGUŽĖS 7 — \$829.00

BALANDŽIO 27 — \$735.00 RUGSEJO 21 — \$815.00

GEGUŽĖS 2 — \$829.00 GEGUŽĖS 12 — \$829.00

D V I E J Ų S A V A I Č I Ų I Š

BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO,

MONTREALIO

GEGUŽĖS 18 (su vakarų Europa)

BIRŽELIO 29, LIEPOS 13, LIEPOS 27,

RUGPIUČIO 10 — iš CHICAGOS \$1257.00

iš NEW YORKO \$1136.00

GEGUŽĖS 25 — \$ 999.00 RUGSEJO 7 — \$999.00

BIRŽELIO 15 — \$1119.00 GRUODŽIO 21 — \$983.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7, šeštadieniais uždaryta.

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

PRICES BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

NORINTIEM ATSIKVIESTI GIMINES IŠ LIETUVOS SUTVARKOME IŠKVIETIMO DOKUMENTUS.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS IR PASTABOS

AKIS UŽ AKI...

ČESLOVAS GEDGAUDAS
Santa Monica, Calif.

Skriauda padaryta indivi-
vidui turi būti išlyginta. Tai
"jus gentium" (žmogaus
teisės) lotynų santvarkos
pagrindinė prielaida.

Nusikaltus, tenka atmo-
svetimo savininko — 5 pinį-
vergo nužudymą (ne savo,
svetimo savininko) — pini-
gai. Tą patį Hamurabis nu-
stato. Savo vergo žudimas
— nemokamai (free of
charge). Tai jūsų privatus
dalykas. Juk nustosite dar-
bo jėgos.

Daug rimčiau, jei nuduob-
site "laisvą" žmogų — 15
pinigų. Visai bloga, užmu-
šant ar net kiek sužalojant
"kilmingą". Jo šeima gar-
bėje įpareigota atkeršyti
"akis už akį". Taip ir Bib-
lijoje. Jus persekios kol su-
ras ir nuduobs. Toks pats ir
japonų etiketas.

Tokia buvo moralė buvu-
siame pasaulyje. Šiek tiek
primitivi, bet kiek aukš-
tesnė už neandertalio kultū-
rą.

Nėra jokių pasiaiškini-
mų, kaip ten buvo: gal tai
tik netyčiomis padara. Nė-
ra ir nereikia teismo nuob-
dybių. Tik kraujo siekis, tik
žiauriausias kerštas. Užsi-
spyres fanatizmas. Nes
kam gi varžytis civilizuo-
tais įstatymais? Jie trukdo
jausmus, pagieža valdomus
didvyrius, don kichotus,
tauriuosius riterius.

Taigi, supraskime kas da-
bar vyksta. Žydai puola Pa-
baltijo estus, latvius, lietu-
vius kažkodėl. Žiauriai, ne-
teisingai, neteisėtai. Koks
tai Entebe intelektualinis
raidas. Spauda, radijo, tele-
vizija visi jų paslaugoms
papirkti. Pav. "To tell the
truth" normaliai apolitinė-
je programoj, staiga (1977.
I. 27) atsiranda koks tai
įniršęs žydas, viešai prisi-
pažindamas, kad yra "pa-
gautas jausmo" (t. y. ne-
apkenčia) prieš latvius ir
lietuvius. Jo sebras toje pa-

JAUNIMAS...

(Atkelta iš 7 psl.)

atvykusių repatriantų į
Vokietiją, mes anksčiau
pradėjome važinėti į Lietu-
vą, o gal dėl to, kad mes ar-
čiau jos gyvename. LB ta-
ryba Vokietijoje yra pri-
ėmusi nutarimą siusti jau-
nimą studijuoti į Lietuvą ir
dabar ten stupdijuoja pen-
ki studentai. Politinės veik-
los mes kaip ir neturime.
Vokietijos valdžia į mūsų
raštus atsako tik tuščiais
žodžiais.

Po šio simpoziumo, kaip
teko patirti, ateityje pla-
nuojama sušaukti trijų pa-
saulių lietuviškų veiksmų
Vliko, PLB ir PLJS konfe-
renciją.

čioje programoje sėdėjo ša-
lia: Herbert Bloom parašęs
"Wanted" prieš mus. Skel-
bia genocidą visai tautai.
Nepasitenkina tuo, kad ru-
sai tenai engia tautiškumą
ir sistematiškai "atmiešia"
kasmet mūsų procentą,
sklaidydami jaunimą po pla-
čiąją "matušką Rosiją" ir
įveždami savuosius. To ne-
drįsta daryti Lenkijoje ar
Čekoslovakijoje. Ogi štai,
turime dar vieną malonu-
mą. Jau meteliai ar du, pu-
tuoja žydų "razvedka" (jų
CIA). Būtinai jiems prirė-
kė dar mūsų kraujo. Sten-
giasi sutriuškinti lietuviš-
kumą, latviškumą emigra-
cijoje, prisikabinant prie
kokio vieno individo, ir tuo
apjuokiant visą tautą. Grei-
tai, jei nereaguosime, "lie-
tuvis", "latvis", "estas"
Amerikos nelabai raštingų
piliečių tarpe (200 milio-
nų) taps "count Dracula"
sinonimu.

Atsiprašymai, pasiaiški-
nimai, teisės, istorijos ei-
gos, ekonomijos raidos, už-
imtos srities būklės "ver-
gų" padėtyje nušvietimas
nieko nepadės. Akis už akį.

Pasididžiukime. Izraelis
dabar mus iškelia galin-
giausiais Dievo vaikais. Mes
nulėmėme, kad Hitleris ka-
rius su Stalinu, ir tuo, sve-
tingai juos globojančiame
krašte žydai pasijus nekaip.
Mes nulėmėme, jog tie pa-
siutėliai sutreps mūsų žė-
mėlę tris kart ten ir atgal:
rusai, vokiečiai, rusai. Mes
įsteigėme Aušvicus ir Katy-
nus. Mes nulėmėme po to
pasaulinę raidą. Jaltos
žmogžudybę pusės Europos.
"Sugyvenimą". Kissingerio
juokingas kelionės. Ką tik
sugalvosite. Mat čia vyksta
klasiška biblijos apeiga —
atpildo ožio skerdimas. Su-
rask patį mažiausią pasi-
priešinimo tašką ir drožk
ten visa jėga. Būsi savo
tarpe didelis didvyris, "iš-
gelbėjęs" savo blogus dar-
bus ir kvailus pasielgimus.

Gana. Gana. Gana. Že-
maičiai be galo kantrūs, bet
jei vieno lašo per daug, nie-
kad neužmirš, niekad neat-
leis. Broliai, pagal kokio tai

iškilaus karo stratego posa-
kį, geriausias apsigynimas
— puolimas!

Kogi mes tylime, lyg tik-
rai visa tauta nusikalte pa-
sauliniame sukuryje?

Kun. J. Prunskis labai
gražiai ir tauriai bando žy-
dams įrodyti, jog buvo tiek
ir tiek mūsų žmonių, rizi-
kuojančių savo gyvybe ir
jiems padedančių išgyventi
mirtinoje audroje. Tikrai
baisus laikotarpis buvo,
daugel mūsų ir jų pražuvo,
juos gelbėdami.

Mielas kunigas, deja, nie-
ko nepeš. Užsidegėliams fa-
natikams nieko neįrodoys.
Todėl, reikia smogti atgal,
tiesiai jiems į jų veidą. Pri-
minkime jiems, ką jie nuo-
žmiais nusikaltimais, išdavi-
mais, kolaboracija mums
padarė. Kiek nelaimingų,
nieko dėtų patriotų padėjo
nusiūsti Sibirą? Kas buvo
tie, kurie nešė iškilingai
gėles sovietų tankams at-
ūžiant, palaidojant džiaugs-
mingai mūsų nepriklausomybę.
Labai pasidžiaugė
paskui, sumaigyti, "sulikvi-
duoti" rusų nepasitinkan-
čius. Mums reikia pavar-
džių! Kuo daugiau!

Turime visi, šiaip ar taip
pabėgę į laisvąjį pasaulį,
labai gerą atmintį. Visi su-
krusime. Visi pasakykim
ką žinome, prieš žydus. Bus
akis už akį Izraelio įstaty-
mais. Man žydų zirzimai
nusibodo. O tiesa ir teisybė
pasiliks. Ką viens kitam
esame skolingi?

Mes, mažytė (pasauliniu
mastu imant) dyje su pu-
sė milijonų tautelė, iškėlė-
me žydus į mūsų aukščiausį
bendruomenės rangą,
daktarais, inžinieriais, pro-
fesorais, juristais, preki-
jais, rangovais milijonie-
riais be jokio antisemitiz-
mo. Globojome švietimo Mi-
nisterijoje jų pasaulyje iš-
garsėjusius jiešibotus (aka-
demijas), suteikiant jiems
pilniausią, demokratiškiau-
są tikybos laisvę. Net ge-
riau už Vatikano katalikus,
— atsiminkite bažnyčiose
demonstracijas, giedant ne
tuo balsu?

Tegul komunistai šian-
dien tuo pat pasigiria. Tik
idiotas. Tik idiotas galėtų
užmesti, kad mes žydų ne-
mėgom. Lietuvoje Choda-
kovskis ir Ilgovskis plaukio-
jo kaip inkstai taukuose.

O žiūrėkit kas dabar
vyksta. Kokie tai fanatiš-
ki dervišai mums taip at-

sidėkuoja, sako, kad mes
nulėmėme, kad Hitleris mus
užkariaus ir vers suorgani-
zuoti "policijos dalinius".
Saujelė nelabai benusima-
nančių nubėgo manydami
sukurti lietuviška kariuo-
mėne. Vieton to jiems buvo
liepta šaudyti civilius, o jei
ne, karo teismai, gi užpa-
kalyje stovėjo esesininkai.
Teisti tuos nelaimingus ro-
botus? Travesty of justice
(teisės maskaradas). Taip
naciai nusiplovė savo baltas
rankes.

Žydai pasididžiudami sa-
ko, kad jų CIA yra pati ge-
riausia pasaulyje. Gali būti,
o gal ir ne. Įtikinkit mane.
Kas gi liepė šaudyti? Kaip
vadinasi tas pats vyriausias
vokietis? Jis tik vienas tik-
rai atsakingas. Kodėl jis ne-
suihtas, neišvogtas kokių
Entebe raidų? Pražiopsoji-
mas?

Vos man pradėjus Užsie-
nių Reikalų Ministerijoje
tarnybą, susitikau anglų
pasiuntinį Prestoną. Iš jo
sužinojau, kad Kaunan bu-
vo atvykęs "labai slaptas,
labai svarbus" žmogus iš
pat "bosų boso", Loyd
George — tuometinio pa-
saulinio masonų vado —
koks tai nežymus žyde-
lis, puikiai užsikamufliavęs,
prieš pat krizę — vokiečių
puolimą Lenkijon. Žinios
buvo geros ir tikros. Prane-
šimą padarė slaptai tik mū-
sų valdančiai viršūnei. Ko-
kios gi mums buvo duotos
galų gale jo direktyvos?
Kiek užuominomis supra-
tau: "Sėdėkit it pelės po
šluota, apsidenkit mišingė-
nų kopais ir pan." Puikus
dalykas, nemokamai duo-
dant išmintingus patari-
mus, vieton ginklų padėti.
Po to, netrukus prasidėjo
pasaulinė katastrofa.

Baigiant, leiskite man pa-
sakyti tokį žavėtiną, tikrą
anekdotą. Daugybė mūsų jį
žino. Buvo toks milijonie-
rius žydas ir įtakingas Kau-
no Miesto Savivaldybėje pi-
lietis Chodasas. Tikrai pa-
dorus žmogus. Buvo jo vi-
sai nepadori duktė Choda-
saitė, prisiekusi, fanatiška
komunistė. Išsijuosiant vei-
kė, veikė, veikė. Taip atvi-
rai, jog net mūsų CIA bu-
vo priversta ją sugauti. At-
sidūrė tad "kruvinąjo Sme-
tonos" kalėjime. Dabar
ateina tėvas, jai padėti.
Chodasaitė spiegia: "Neno-
riu su juo kalbėti! Išmes-
kite tą smirdantį žydą! ...

Dabar Chodasaitė laimin-
gai gyvena New Yorke, gi
jos tėvo kaulai trunija Si-
bire.

Sveikutė melagingai prie-
saikoje pasirašė vizos įva-
žiavimo anketoje, kad ji
"nebuvo komunistė". Visi
tokias anketas pildėme —
kitaip jos nebūtų įsileidę.
Bet imigracijos veiksniai
to neboja, užimti "svarbes-
niais" dalykais, kaip taria-
mų nacių kolaborantų ieško-
jime su žydų pagalba iš Iz-
raelio ir Sovietijos.

Pastaba: kun. dr. J.
Prunskis renka medžiagą
knygai apie pačių žydų liu-
dijimus mūsų naudai (2606
West 63rd St., Chicago, Ill.
60629), o dr. D. Jasaitis
mūsų liudijimus kaip mes
juos gelbėjome rizikuodami
savo gyvybe (220 N. Se-
venth Ave., Mt. Vernon, N.
Y. 10550).

Rašykite! Bus akis už
akį!

NUMERICAL CONTROL MACHINE HAND

Must have boring mill experi-
ence, be a Journeyman Tool
Maker with N/C experience,
preferably Pratt and Whitney
MC 1000. Day Shift.

Must be a graduate of an ap-
proved Apprentice Program or
have 8 years of verified ex-
perience in the trade.

COLT INDUSTRIES
HOLLEY
CARBURETOR
DIVISION
APPLY PERSONNEL
DEPARTMENT
11955 E. 9 MILE RD.,
WARREN, MICH. 48090

An Equal Opportunity Employer

FOREMAN

Automatic Screw Machine
Department

An individual with supervisory ability
to supervise Automatic Screw Ma-
chine Department. Must have good
background in all phases of automa-
tic screw machine work. Excellent
wages and fringe benefits.

APPLY AT
SHAKESPEAR PRODUCTS
DIVISION

241 E. KALAMAZOO AVENUE
KALAMAZOO, MICHIGAN 49007

An Equal Opportunity Employer (10-16)

POSITIONS AVAILABLE
for
**REGISTERED PHYSICAL
THERAPISTS**

For both home health care and phy-
sical therapy department in a
progressive community hospital in
Athens, Ga. Salary commensurate
with experience and ability.
Apply call or write to Personnel Dept.
ST. MARY'S HOSPITAL
1230 Baxter St.
Athens, Ga. 30601
404-548-5171
E.O.E.

(3-12)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

LIETUVIS MERAS VIENAI DIENAI

ISTORINĖ VASARIO 16
DIENOS ŠVENTĖ
WATERBURYJE, CONN.

Waterburio ir apylinkė lietuvių koloniją yra nemaža. Oficialiai užregistruota tik apie 7,000 asmenų, bet įskaitant mišrias šeimas faktiškas skaičius žymiai didesnis. Lietuvišką veiklą ir ypač aukų dosnumu lietuviybės reikalams Waterburys pralenkia visas kitas Connecticut lietuviškas kolonijas.

Šiais metais Vasario šešioliktoji buvo pradėti švęsti vasario 13 d., sekmadienį. Tos šventės organizatorius ir vadovas buvo ALTo skyriaus pirmininkas A. Čampė. Prie miesto rotušės 9 val. ryto buvo Lietuvos vėliavos pakėlimas, dalyvaujant miesto valdybos atstovui, garbės sargybai iš 5 policininkų ir būreliui lietuvių. Lietuuvos vėliavą pakėlė Sibiro tremtinė — Elena Juciūtė. Po trumpų kalbų iš amerikiečių ir lietuvių pusės vėliavos pakėlimo iškilmės buvo baigtos giesme "Marija, Marija".

Tą pačią dieną 11 val. ryto šv. Juozapo bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos. Tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė parapijos klebonas Vilčiauskas. Tuoj po pamaldų publika persikėlė į gretimą didelę parapijos salę, kurioje susirinko apie 300 asmenų.

Iš amerikiečių sveikino miesto atstovas ir kongresmanas Serasin, dalį sveikinimo paskaitęs lietuvių kalbą. Meninę dalį atliko Bulotienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Pagrindinė kalbėtoja buvo Elena Juciūtė iš Bostono. Tai buvo gražiausia kalba, kiek prisimenu, šios šventės proga pasakyta šioje salėje.

Tą dieną aukų buvo surinkta apie \$1,600, kurie pasiskirstė: Altui — 37%, Vlikui — 12% ir Lietuvių Bendruomenei — 51%.

Vasario 15 dieną lietuvių kolonija sulaukė malonios staigmenos. Miesto meras Edwardas Bergin jr., pirmą kartą Waterburio miesto istorijoje, vasario 16 dieną paskelbė "Lithuanian Inde-

pendence Day" ir tos dienos garbės meru (Honorary Mayor) pakvietė lietuvių Adolfą Čampę.

Žemaitis Adolfas Čampė mokėsi Čekoslovakijoje. Grįžęs, dirbo švietimo Ministerijoje, o vėliau pramonės įstaigose inžinieriaus ir direktoriaus pareigose. Atvyko į šį kraštą 1949 metais. Aktyvus veikėjas ir lietuviškų reikalų gynėjas, įsigijęs pagarbos lietuvių ir amerikiečių tarpe.

Vasario 16 dieną, po Čampės mero pareigų perėmimo, didelis būrys ant greitųjų sukviestų lietuvių buvo pavaišinti kavute ir gėrimais. Naujo mero pirmas darbas, tai buvo anklų kalba parašytas Vasario 16 d. proklamacijos pasirašymas. Naują lietuvių merą pasveikino Lietuvių Tarybos Centro Valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Vietos spauda ir radijo plačiai paminėjo Lietuvių Dieną ir lietuvių merą.

Tą pačią dieną 12 val. A. Čampė buvo pakviestas pietums į Elk Club kur dalyvavo apie 150 asmenų iš bankinės, pramonės ir prekybos sričių. Jie specialiai susirinko pagerbti Lietuvių Dieną ir tos dienos merą A. Čampę. Vienas dalyvių paskaitė pranešimą apie Lietuvą, jos didelę ir galingą praeitį.

Šios dienos šventė dar tęsėsi toliau. Jau 16 metų, kaip dipl. teisininkė Danutė Venclauskaitė (žymaus šiaulių miesto advokato dukra) ruošia vaišes vasario 16 dienos proga. Maistą ir užkandžius apmoka pati, o pelną, kuris susidaro iš dalyvių aukų, persiunčia Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Per tą laiką spėjo nusiųsti tai gimnazijai paremti apie porą tūkstančių dolerių. Ši kartą susirinko apie 150 asmenų.

Šis dabartinis lietuvių pagerbimas ir amerikiečių atkreiptas dėmesys — tai prametų kandidatų į prezidentus diskusijų išdava. Per paskutinius rinkimus iškilo klausimas ar pavergtos tautos ir asmenys gyveną geležinės uždangos pusėje

Lietuvos vėliavos pakėlimas Vasario 16 proga prie Waterburio miesto valdybos rūmų. Vėliavą kelia Sibiro kankinė Elena Juciūtė, jai padeda aldermonų prezidentas Donald McGill (jo motina lietuvė) ir jiems asistuoja šventės vadovas, Altos pirm. A. Čampė.

Midland banko nauji direktoriai

MIDLAND TAUPYMO IR
SKOLINIMO BENDROVĖS
NAUJI DIREKTORIAI

Midland taupymo ir skolinimo bendrovė, plėsdama savo veiklą, į banko vadovybę išrinko naujus lietuvių direktorius: Algirdą Brazilį ir Petrą Vilkelį.

Algirdas Brazilis

Algirdas Brazilis, žinomas ne tik kaip solistas, bet aktyvus lietuviškų organizacijų veikėjas. Gimė Chicagoje, baigė MORTON gimnaziją ir kolegiją. Teisės mokslus ėjo Kent ir De Paul mokyklose.

Besimokydamas balsą lavino pas įvairius muzikus. Mokslą turėjo pertraukti, Dėdei Samui pašaukus į kariuomenę. Kariuomenėje pagarsėjo, kaip žymus barito-

drasiai keliantieji balsą prieš savo valdžios persekiojimus ir neteisę bus užmiršti? Atrodo, kad ne! Kol kas randame tik moralinę pagalbą ir didesnę dėmesio atkreipimą mūsų tautiškom aspiracijoms. Šiais metais vasario 16 dienos šventė waterburiečiams buvo ypatingai prasminga.

(mg)

nas. Karinę prievolę atlikęs, balsą lavino pas žymius vokalistus ir dalyvavo įvairiuose konkursuose, laimėdamas premijas ir pripažinimą. Dainavo daugelyje operų: Chicagos, San Carlo, New York City ir garsiausioj METROPOLITAN operoje. Dainavo Chicagos Lyric bendrovės operoje ir labai daug talkino ir rėmė Chicagos lietuvių operą, per visus 20 sezonų.

Naujasis direktorius Algirdas Brazilis praeityje vertėsi namų statybos (kontraktoriaus) ir nekilnojamo turto (Real estate) verslais, o šiuo metu turi gėrimų užėigą ir parduotuvę. Taip pat yra aktyvus ir daug dirba lietuvių organizacijose. Yra pirmininkas Lietuvos Vyčių Illinois ir Indianos apskr. valdyboje, Chicagos lietuvių operetės choro "Pirmyn" ir SLA vyrų 228 kuopos. Taip pat BALFo direktorius ir kt. Jo įnašas į lietuvių kultūrinę veiklą yra labai vertinamas.

A. Brazilis turi žmoną Aldoną ir išaugino keturias mielas dukreles.

Petras P. Vilkelis

Naujasis direktorius Petras Vilkelis gimė Waukegene, turi žmoną Helen ir tris vaikus. Praeityje ver-

tėsi mėsos prekyba, nekiln. turto (Real Estate) pardavimu ir įvairiais draudimais. Priklauso Lietuvių Prekybos Rūmams, buvo jų pirmininku ir išrinktas garbės direktorium. Dalyvauja Suvalkiečių draugijoje, Amerikos lietuvių prekybininkų sąjungoje, SLA ir kitose organizacijose. Ėjo ar tebeėina organizacijose įvairias vadovaujančias pareigas. Dabar yra Cook apskrities teismo tarnautojas (Clark) ir bendruomenės atstovas 15-tam Warde Chicagoje.

Kaip matome, abu naujieji direktoriai turi didelį patyrimą, pažįsta lietuvių gyvenimą ir jų rūpesčius. Linkime naujose pareigose sėkmės.

MIDLAND Taupymo ir Skolinimo bendrovės vadovybė geresniam žmonių patarnavimui yra atidariusi tris skyrius: 8929 So. Harlem Ave., Bridgeview, Ill.; 4040 Archer Ave., ir 2657 West 69th Street, Chicago, Ill. Visos taupymo sąskaitos apdraustos Federalinės valdžios iki 40,000 dol.

(aj)

BOLT MAKER OPERATOR

Must have extensive experience in National equipment (cold forging process only).

Excellent wages and benefits including company paid hospitalization insurance, life insurance, vacation and retirement. Must be willing to work all shifts.

ADDRESS INQUIRIES TO:

ARMCO STEEL CORP.
Employment Office
6900 Winner Rd.
Kansas City, Mo. 64125

An Equal Opportunity Employer M/F (8-10)

FOREMAN

Experienced, for 30 man MOLD SHOP. Top Pay. Vacation & Holidays paid. Bonuses. Also, Top Machinist for Rubber Mold work and top Rubber O-Ring man wanted .50 hour work. Send resume to

P. O. Box 352
Lebanon, Tenn. 37087

(6-10)

Waterburio miesto meras Edwardas Bergin jr. ką tik pasodinę į savo vietą, tai dienai, Vasario 16, paskirtą lietuvių merą Adolfą Čampę, kurį sveikina jo anūkės: Kristina su Monika ir marti Audrė Keniausytė-Čampienė.

T. Kabelka nuotr.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

NAUJAS PROFESORIUS

Pokarinėje emigracijos bangoje Australijoje įsikūrė apie 15.000 lietuvių šią dieną jau išaugindami savo naująją kartą, kuri vis daugiau ir daugiau siekia mokslo ir su juo atsiekiamų mokslinių pozicijų. Be daugybės turimų savųjų mokytojų, universitetų, kolegijų ir kitų aukštųjų mokyklų dėstytojų-lektorių, kurie Amerikoje yra vadinami profesoriais, Australijoje mes jau turime ir tris tikruosius profesorius. Iki šiol Sydnejaus universitete profesorius prof. dr. Algis Kabaila, dabartinis Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Perth'e, Vakarų Australijos universitete prof. dr. Zigmas Budrikis ir prieš pat Kalėdų šventes į profesoriaus titulą buvo pakeltas Newcastel universiteto vyr. lektorius prof. dr. Vytautas Doniela. Australijos gyvenime tai nėra eilinis dalykas ir Australijos lietuviai tikrai gali didžiuotis savo mokslinėmis pažibomis, iškilusiais iki pačių mokslo viršūnių.

Prof. dr. Vytautas Doniela

Prof. dr. V. Doniela su savo tėvais į Australiją atvyko dar visai jaunuoliu būdamas ir savo gyvenimo karjerą čia pradėjo paprastu darbininku. Po atliktos sutarties, jis įstojo į Sydney universitetą ir 1954 metais baigė filosofijos studijas aukščiausiais pažymiais (first Class Honours) ir lygiai po dviejų metų tame pačiame universitete įgijo magistro laipsnį irgi su First Class Honours. To pačio Sydney Universiteto, kuris yra pats seniausias ir žymiausias Australijoje siunčiamas, jis išvyko į užsienį ir studijas tęsė Freiburgo (Vokietijoje) universitete, kur įsigijo filosofijos daktaro laipsnį. Grįžus jis pradeda dirbti Newcastel universitete kaip lektorius ir vėliau kaip vyr. lektorius. Be daugelio užsieninių išvykų, kurių metu jis dėstė Heildelbergo (Vokietijoje), Sussex (Anglijoje), Hegelio (Vokietijoje) ir J. J. no universitetuose ir skaitė paskaitas tarptautiniuose

filosofų kongresuose Salzburge, Nicoje ir kt., šiuo metus prof. dr. V. Doniela randasi Anglijoje ir vėliau Europoje, kur jis ir vėl reiškiasi tarptautinėje filosofų arenoje.

Be savo mokslinio darbo naujasis profesorius labai daug dirba ir lietuviškame darbe. Jis yra vienas iš Australijos lietuvių studentų sąjungos kūrėjų ir buvęs pirmasis jos pirmininkas. Jis Krašto Valdybos narys, daugiametis Tarybos atstovas, Pas. Liet. Seimo narys, Newcastle apylinkės narys ir pirmininkas, Sydnejaus "Šviesos" ir "Plunksnos Klubo" aktyvus narys, dirbęs Australijos "Mūsų Pastogėje", Amerikoje leidžiamuose "Metmenyse", "Lietuvių Enciklopedijoje" ir daug kur kitur. Savo lietuviška veikla jis reiškiasi visoje Australijoje, rasdamas laiko ir noro skaityti įdomias paskaitas ir ypatingai dalyvauti su akademinio jaunimo.

Didžiuodamiesi savo naujuoju profesoriumi, Australijos lietuviai jį nuoširdžiai sveikina ir linki daug jėgų ateities gyvenime ir jo plėčiuose darbuose.

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES

Nežinau kodėl, bet Amerikos lietuvių spaudoje matosi labai mažai žinių apie būsimas Pas. Liet. Sporto žaidynes? Gal būt dar yra daug laiko iki kitų metų liepos mėnesio. Australijoje, gal karštesnis klimatas, sportininkams duoda daugiau entuziazmo būsimoms žaidynėms ir jie jau pradeda joms ruoštis. Šiuo metu, kelionė grupėje iš Sydnejaus asmeniui maždaug kainuotų apie 1100 dol. iki Toronto ir atgal, kas yra nemaža pinigų suma. O kur dar visos kitos išlaidos, kaip uniformos ir kt. Tačiau Australijos lietuviai sportininkai, iš šio tolimojo kontinento, yra pasiruošę tinkamai reprezentuoti savąją bendruomenę. Numatoma prašyti Australijos vyriausybės paramos, jau dabar organizuojama didžiulė loterija, kurios pirmąjį fantą, dviems žmonėms kelionę į Los Angeles ar San Francisco paaukojo didžiausias lietuvių kelionių biuras "Palanga", kurio savininkai yra M. ir R. Cibai. Jie taip pat pažadėjo padėti ir kituose kelionių reikaluose. Vien tik Sydnejuje prizus pažadėjo mūsų didieji Australijos dailininkai Eva Kubbos ir Henrikas Šalcauskas, bei keramikos darbus J. Janavičienė ir D. Karpavičienė. Vertingų prizų numatoma ir iš kitų Australijos dailininkų. Kaip

ir anksčiau, taip ir dabar, uniformas ir treningus numatoma gauti iš Australijos vienintelės australų alyvos ir benzino bendrovės "AMPOL", kurios antrasis aukščiausias viršininkas yra vedęs lietuvaitę Viki Jarmalavičiūtę. Be viso to numatomi baliai, subuvimai ir kt., kas sudarys galimybes ir mums pasirodyti Kanadoje, o gal vėliau ir Amerikoje.

• Adelaidės Lietuvių Muziejus-Archyvas, be įvairių iš viso pasaulio lietuvių gaunamų vertingų eksponatų, po Montrealio Olimpijadose gavo Australijos krepšinio žvaigždės ir buvusio šioje olimpijadoje geriausio olimpinio krepšio metiko Edžio Palubinsko sportinius olimpinis marškinėlius — Nr. 8, su kuriais jis žaidė olimpiados metu.

• Paskutiniojo Australijos Krašto Tarybos suvažiavimo metu Melbourne buvo pagerbtos dvi žymiausios Australijos lietuvių bendruomenės veikėjos, tai: Adelaidės Lietuvių Namų J. J. Bačiūno vardo bibliotekos ir spaudos kiosko vedėja Elena Reisonienė ir Sydnejaus Liet. Mot. Soc. Globos Draugijos pirmininkė Ona Baužienė, paskelbiant jas Australijos Liet. Bendruomenės Garbės Narėmis ir apdovanojant jas Nepriklausomos Lietuvos Trijų Prezidentų medaliais.

• Nors Amerikos "Reader's Digest" laidoje jau daug anksčiau buvo platus straipsnis apie Simą Kudirką, tačiau Australijos ir Pacifiko laida šio straipsnio nedėjo. Tačiau šių metų sausio mėn. numeryje šis platus Kenneth Tomlinson straipsnis su kone per visą puslapį esama nuotrauka šokant į "Vigilant" laivą, buvo idėtas, įdomiai aprašant S. Kudirkos gyvenimo tragediją. Nežinia kas paskatino šį straipsnį idėti į Australijos-Pacifiko laidą, tačiau aš žinau, kad buvo rašoma nemažai laišku, prašant šį straipsnį idėti. Ir kaip aš nustebau, kad mano vyriausias direktorius su juo atėjo pas mane ir darbe paklausė ar aš ką nors žinau apie šį baisų įvykį. Nusišypsojau ir jam pasakiau, kad tikrai aš apie tai gerai žinau.

• Prieš pat Kalėdas Adelaidėje savo garbingą 65-rių metų amžiaus sukaktį atšventė vienas iš žinomiausių ir populiariausių Australijos lietuvių — adelaidskės Juozas Lapšys. Gimęs Radviliškyje J. Lapšys gimnaziją baigė Šiauliuose ir Karo Mokyklą Kaune. 1937 metais jis baigė Klaipėdos Prekybos Institutą ir ten vedė mokytoją Bronę Juškevičiūtę. Klaipėdoje jis dirbo Lietuvos Baltijos Lloyde, vėliau gilindamasis prekybos laivyno adminis-

CAPE COD

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Vasario 16 d. minėjimas pradėtas pamaldomis Our Lady of Victory kat. bažnyčioje Centerville, vasario 20 d. Nepriklausomybės ir Dr. J. Basanavičiaus minėjimas įvyko p. Pakščių vasarvietėje.

Sugiedotas Tautos himnas ir tylos minute pagerbti žuvę Lietuvos laisvės kovotojai — savanoriai, kariai, partizanai ir Sibiro kankiniai bei visi tautiečiai kenčiantieji ir dabar dar nešantieji rusų priespaudą.

LB pirmininkas M. Biliūnas priminė šio susirinkimo tikslą ir prašė vicepirm. J. Mikalauską tarti žodį. Jis trumpai ir jautriais žodžiais apibrėžė Nepriklausomybės kovų nuotaikas, jų pobūdį ir tuometinę Lietuvą.

Kadangi šiemet sueina kaip tik per vasario 16 d. penkiasdešimt metų nuo tautinės dvasios ugdytojo ir Nepriklausomybės paskelbimo akto signataro Dr. J. Basanavičiaus mirties, tai tuos du minėjimus kartu ir sujungiamo.

Apie Dr. J. Basanavičių kalbėjo St. Mineika. Kaip ir pritinka geram mokytojui labai vaizdžiai, detalai ir pamokinančiai apšvietė apie

tracijoje Anglijoje. Po karo jis dirbo UNRRA ir IRO įstaigose kaip aukštas jų valdininkas, kur ir man pirmą kartą teko šį puikų žmogų susipažinti ir turėti jį savo viršininku. Į Australiją atvyko 1948 m., tuoj pat pradėdamas dirbti Imigracijos Centro pereinamojoje stovykloje. Persikėlus į Adelaidę, paskutiniuosius 21 rūs metus dirbo valstybinėje tarnyboje, turėdamas aukštas pareigas.

Lietuviškame darbe J. Lapšys išrėžė didelę vagą. Jis — Baltų Tarybos pirmininkas, Pasaulio LB Seimo narys, Krašto Tarybos narys ir Valdybos patarėjas, Liet. Dienų rengimo pirmininkas, Lituanicos choro administratorius, atstovas prie Gerųjų Kaimynų, Vliko įgaliotinis ir be visų kitų pareigų ir darbų, jis čia yra vadinamas (ne vadinamas, bet tikrai toks yra) Lietuvos ambasadorius Australijoje, nes jis visur ir visada lietuvių ir Lietuvą reprezentavo, gal būt kaip niekas kitas čia. Adelaidės lietuviai savo Lietuvių Namuose buvo surengę labai gražų ir jaukų šiam kilniam sukaktuvininkui pagerbinimą, kurio metu buvo gauta labai daug sveikinimų iš Australijos ir užsienio ir žodžiu jį pagerbė Adelaidės lietuviai ir organizacijos. Daug sveikų ir gerų metų sukaktuvininkui.

Dr. J. Basanavičiaus asmenį, kaip tautinį atgimimo ugdytoją ir "Aušros" laikotarpį. Nurodė daugelį dar nežinomų detalių iš jo gyvenimo ir ypač iš jo minčių, kurios ir dabar po tiek metų lar yra gyvos, aktualios ir atitinka mūsų dabartinio tremtinio gyvenimą. Dr. J. Basanavičius rašė "Aušroje" (1883) kad "kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taip jau prašvistų ir Lietuvos Dvasia."

To mes visi ir dabar 1977 metais norime tik linkėti ir laukti, kad Lietuvos Nepriklausomybės dvasia prisikeltų ir būtų laisva Nepriklausoma Lietuva.

Kadangi Dr. J. Basanavičius mirė prieš 50 metų kaip tik vasario 16 d. 1927 m. tai simbaoliškai ir tinka tą minėjimą sujungti su mūsų pavergta tėvyne ir ieškoti būdų jos nepriklausomybės atstatymui.

Taip sklandžiai ir įdomiai buvo S. Mineikos paskaita perduota, kad net nepastebėtai prabėgo virš pusantros valandos.

Pirmininkas M. Biliūnas visų vardu nuoširdžiai padėkojo St. Mineikai už įdomią ir gražiai paruoštą paskaitą ir prašė, kad visi pagal išgales paaukotų Lietuvos laisvinimo reikalams.

Po to buvo perskaityta ir priimta rezoliucija ir laiškas. Suskaičiavus pinigus paaiškėjo, kad iš tokios mažos apylinkės (tik 18 šeimų) buvo suaukota \$333.00. Tai garbė Cape Codikiams už tokį Lietuvos nepriklausomybės reikalų supratimą ir rėmimą.

Po to visi dar porą valandų praleido, prie kavutės ir pačių ponių iškeptų pyragaičių, aptariant praeitį ir ateitį. (k)

• Irena Kubiliūnienė, generolo P. Kubiliūno našlė gyv. Cape Cod vasario 22 d. giminių ir artimųjų prietelių ratelyje dukters Irenos ir žento Dr. E. Jansonų namuose atšventė savo 82 metų gimtadienį.

Visi linkėjo geriausios sveikatos ir laimės ateities gyvenime.

DUPLICATOR OPERATOR BORING MILL OPERATOR MOLD MAKER

JOURNEYMAN ONLY NEED APPLY. PLENTY OF OVERTIME. EXCELLENT WAGES AND FRINGE BENEFITS.

APPLY: OLSONITE CORP.

8801 CONANT DETROIT, MICH. 48214

Equal Opportunity Employer (8-10)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN Experienced on National Acmes. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Days, 50 to 55 hour week. Excellent pay, fringes and working conditions.

Call 313-426-4637 DEXTER AUTOMATIC PRODUCTS COMPANY 3045 Broad St. Dexter, Mich. 48130 (9-29)

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

POPIETĖ SU OSKARU V. MILAŠIUM

Vasario 27 d., sekmadienį, Chicagos visuomenė turėjo progos pasigėrėti dviem neeiliniais renginiais. Muzikos mėgėjai rinkosi į Jaunimo Centrą išgirsti pianistų Antano ir Vytauto Smetonų piano koncertą, o literatūros mylėtojai patraukė į Lietuvių Tautinių Namų salę, kur rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė supažindino su poetu Oskaru V. Milašium.

Lietuvių Tautiniuose Namuose kultūrinę popietę atidarė Audronė Pavilčiūtė ir pristatė rašytoją — aktorę Birutę Pūkelevičiūtę. Įžanginiame žodyje trumpai apžvelgė Pūkelevičiūtės nuveiktą gyvenimo ir kūrybos kelią. Gimė ir mokėsi Kaune, karo audrų išblokštą per Vokietiją ir Kanadą pastoviai įsikūrė lietuviškoje Chicagoje.

Birutė Pūkelevičiūtė yra šakota ir gili asmenybė. Ji yra rašytoja, poetė, dramaturgė, aktorė, režisierė ir daugelio kitų menų reiškęja. Savo talentą nelaiko uždarius savyje, bet dalinas su plačiomis lietuvių masėmis. Ji rašo romanus, dramas, noveles, poeziją, vaikams skaitinius ir skina vieną po kitos premijas. Ji vaidina, režisuoja, suka filmus, leidžia lietuviškų vaidinimų plokšteles. Plačiai bendradarbiauja lietuviško-

je spaudoje. Laimėtos premijos nueina filmavimo išlaidoms padengti.

Tokia dešimties talentų asmenybė atėjo kalbėti apie didįjį poetą Oskarą Vladislovą Milašį (O. W. de Lubicz-Milosz). Ši popietė buvo skirta prisiminti didžiojo poeto šimtiniam gimtadieniui. O. Milašį suprasti ir jį reikiama nušviesti galėjo tik tokia talentinga asmenybė.

Milašiaus proseneliai yra kilę iš Lietuvos, Kauno apylinkės, vėliau persikėlė į Gudiją, kur gimė ir vaikystę praleido mūsų Oskaras. Mokslus ėjo ir gyveno Paryžiuje. Oskaras buvo paskutinis Milašių giminės ainis. Nuo pat jaunystės domėjosi literatūra, nors studijavo archeologiją ir semiotines kalbas. Rašė pranciūziškai, lietuviškai nemokėjo, bet save laikė lietuviu. Pirmąjį poezijos rinkinį išleido 1899 m.

O. Milašius buvo filosofas-mistikas. 1900-10 metų laikotarpis buvo gilios psichinės ir pasaulėžiūrinės krizės metai. 1902 m. po vieno konflikto su tėvu, net bandė nusižudyti. Po tėvo mirties paveldėjęs dvarus, turėjo pinigų ir keliavo po Europos valstybių sostines, lankė muziejus, grožėjosi gamta. Tuo laiku pradėjo kisti jo pasaulėžiūra ir iš pozityvistinio skepticizmo pakripta į mistiką, vėliau pergyvena viziją ir tampa

praktikuojančiu kataliku. Visi tie pergyvenimai ir svarstymai atsispindi jo raštuose.

Rašytoja B. Pūkelevičiūtė aktoriškai perdavė Milašiaus gyvenimą, suliedama su raštais. Klausytojus nukeldavo į Lietuvos girių glūdumas, cituodama atitinkamą eilėraščių posmą.

Oskaras Milašius buvo vienas iš keturių Lietuvos diplomatų-rašytojų. Savo pažintimis su prancūzų aukštuomene, daug padėjo Lietuvos diplomatams, kuriantis Lietuvos valstybei ir siekiant tarptautinio pripažinimo. Atsisakęs atstovo titulo, pasiliko pasiuntinybės patarėju. Lietuvos vyriausybė jam paskyrė pensiją, o V. D. universitetas suteikė garbės daktaro laipsnį.

O. Milašiaus raštai sudaro 11 tomų. Prancūzai jo vardu yra įkūrę draugijų, pavadinę aikščių ir gatvių. Milašiaus poezija prancūzų yra labai vertinama ir gerbiama. Dar ir dabar laiks nuo laiko pasirodo veikalų, nagrinėjančių jo raštus.

Antroje dalyje Birutė Pūkelevičiūtė aktorišku įsijautimu deklamavo "Rugsėjo Simfonijas" ir "Migual Manarą". Pasidžiaugė A. Vaičiulaičio labai geru vertimu, pagavusiu ne tik veikalų turinį, bet ir Milašiaus dvasią.

Klausytojai džiaugėsi ne tik Milašiaus kūryba, bet ir aktorės puikiu perdavimu ir atmintimi. Bemaž 40 minučių deklamavo ir vaidino be jokio raštelio ir sukaustė klausytojus. Viena pati aktorė sugebėjo priištį gausią auditoriją per visą popietę, trukusią netoli dviejų valandų. Aktorė susilaukė ilgų aplodismentų ir tikros padėkos.

LMF Chicagos klubo pirmininkė M. Marcinkienė dėkojo rašytojai ir aktorei Birutei Pūkelevičiūtei už taip vykusią aptartą poetą O. Milašį ir įteikė rožę, o visus dalyvius kvietė vaišintis ir pagyventi patirtais įspūdžiais.

Popietę ruošė Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubas ir Lietuvių Tautiniai Namai.

Kita kultūrinė popietė įvyks kovo 20 d. 3:30 val. p. p. su prof. dr. Rimgaudu Nemicku.

BROLIAI SMETONAI CHICAGOJE

Sekmadienį, vasario 27 d. po pietų MARGUTIS Jaunimo Centro didžiojoje salėje buvo suruošęs brolių Antano ir Vytauto Smetonų koncertą, kuris sutraukė apie 400 klausytojų. Gaila, kad Jaunimo Centras neturi antro gero fortepiono. Broliai būtų galėję išpūdingiau kartu pasirodyti. Esamom sąlygom jie galėjo tik paskambinti keturiom rankom 4-rius F. Schuberto maršus

Pianistai Vytautas ir Antanas Smetonai koncerto metu.

A. Šeštoko nuotr.

ir J. Brahms 4-rius vengriškus šokius. Toji programos dalis daugiau priminė mokinių, o ne virtuozų pasirodymą. Juo labiau, kad buvo vartojamos gaidos. Antara vertus, toks skambinimas keturiom rankom sudarė lyg ir šeimyninę, daugiau intymią atmosferą, kas daugiau suartino atlikėjus su publika, kuri nesigailėjo plojimo.

Programos iškiliai momentai buvo, Beethoveno Mėnesienos sonata (Cis-moll, Op. Nr. 2) ir Chopino Baladė G-moll, išpildytos Antano Smetonos, ir trys fortepiono pjesės (Tartantele As-Dur, Noktiurnas F-moll, Scherzo H-moll) pertiektos Vytauto Smetonos. Šių šedevrų išpildyme sužibėjo visas pianistų meistriškumas. Maloni staigmena buvo taip pat Vytauto Smetonos puikiai išpildytos Čiurlionio šešios fortepiono pjesės.

Lyg ir pabrėždamas koncerto šeimynišką pobūdį, MARGUČIO vedėjas P. Petrutis po koncerto visą publiką pakvietė Jaunimo Centro kavinėn pasižmonėti prie kavos su pyragaičiais.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ DEŠIMTMETIS

1977 m. kovo 19 d., šeštadienį, 4:15 val. p. p. Lietuvių Namų salėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, Illinois, šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų narių dešimtas metinis susirinkimas. Susirinkime balso teisę turi tik LTN nariai. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti, kviečiami visi Chicagos lietuviai.

Šiomet sueina dešimt metų nuo Lietuvių Tautinių Namų Chicagoje įsteigimo. Minėjimo programa:

I. Pamaldos už mirusius namų narius:

• Kovo 19 d., 10:30 val. ryte, švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, Marquette Parke, šventovėje,

• Kovo 20 d., 10 val. ryte Lietuvių Evangelikų Liuteronių Tėviškės parapijos

šventovėje. Pamaldose kviečiami dalyvauti LTN nariai ir mirusiųjų giminės bei artimieji. Atskiri pakvietimai nesiuntinėjami.

II. Metinis narių susirinkimas, kovo 19 d. 4:15 val. p. p.

III. Dešimtmečio minėjimas — banketas, kovo 19 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

• Trumpa dešimtmečio apžvalga.

• Meninė dalis — aktoriai: Henrikas Kačinskas ir Zita Kevalaitytė - Visockienė.

• Vakariėnė ir šokiai. Muzika, Ažuolo Stelmoko 3 asm. orkestras.

Banketui registruojamasi iki kovo 14 d. pas Juozą Žvynį tel. 776-1349 arba Bronių Kasakaitį tel. 778-7707.

PIANISTĖS RAIMONDOS APEIKYTĖS KONCERTAS

Pianistė R. Apeikytė

Darius-Girėno lit. mokyklos komitetas š. m. balandžio 3 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, ruošia pianistės Raimondos Apeikytės piano koncertą.

Raimonda Apeikytė gyvena tolimojoje Californijoje, Angelių mieste. Mokėsi Immaculate Heart gimnazijoje ir kolegijoje. Ten pat studijavo muziką pas prof. John Ringold ir gavo BA laipsnį. Tolimesnes piano

(Nukelta į 12 psl.)

LIETUVIŲ OPERA

Charles Gounod

5 v. opera

Romeo ir Julija

SPEKTAKLIAI 1977 m. kovo 26 d., 8 val. vakare

kovo 27 d., 3 val. popiet

balandžio 3 d., 3 val. popiet

Marijos mokyklos auditorijoje, Chicago, Illinois

Diriguoja — ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

Dekuratorius — James Maronek

Bilietai MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St.

Bilietų kainos: parterėje — \$12.50, 10, 8, 6;

balkone — \$11, 7.50, 5.

Paštu užsakantieji, prašomi prisiųsti čekį, įrašant Lithuanian Opera ir pasinaudoti šia atkarpa:

LITHUANIAN OPERA	
6905 So. Artesian Ave.	
Chicago, Illinois 60629	
Prašau prisiųsti	bil. po dol. spektakliui
Prašau prisiųsti	bil. po dol. spektakliui
Vardas ir Pavardė	
Adresas	
Telefonas	

Chicagoje...

(Atkelta iš 11 psl.)

studija tęsė Californijos universitete Northridge (San Fernando Valley State College) pas garsų pianistą Adrian Ruiz. 1970 m. gavo Master of Arts laipsnį ir vienus metus ten pat dėstė muziką.

Studijų metu gavo stipendiją. Jaunųjų menininkų varžybose 1964 ir 1967 metais laimėjo pirmas premijas. 1965 m. atidarė savo muzikos studiją. Turėjo dešimt piano rečitalių: 6 viena, o 4 su kitais pianistais bei solistais. Turėjo 9 piano solo koncertus su simfoniniais orkestrais. 1966 ir 1971 m. akompanavo didžiosioms lietuvių dainų šventėms Chicagoje.

1973-74 m. "Opera Buffet" bendrovės pastatymuose akompanavo visoms 5 operoms. Daugelį metų akomponuoja vietiniams solistams, parapijos chorui, o taip pat ir iš kitur atvykstantiems. Ji akomponuoja lietuviams, latviams, estams, italams, amerikiečiams ir kt.

Jos akompanavimą kritikai yra palankiai įvertinę. Los Angeles Time muzikos kritikas Stephan Cera rašo: "Solistės Raimondos Apeikytės muzikiniai švarus, ritmiškas ir jautrus skambinimas sutvirtino orkestro pastangas. Ji puikiai išpildė ir švelnias ir melodramatiškas melodijas ir buvo pati pajėgiausia viso koncerto dalininkė." Tokių ar panašių atsiliepimų galima būtų cituoti visą eilę, bet užtenka ir to vieno.

Su savo vienos koncertais ar talka kitiems, R. Apeikytė yra apvažiavusi šiaurės ir Pietų Ameriką.

Kaip žinome, Amerikoje iš muzikos pragyvenimas yra gana sunkus, tad ir R. Apeikytė 1970 metais įsigijo praktiškesnę specialybę — Electron Microscopy — ir jau 6 metai dirba University of Southern California School of Medicine, patalogijos skyriuje administratoriaus pad.

Dariau-Girėno lituanistinės mokyklos tėvų komiteto užmojis, atsikviesti pianistę Raimondą Apeikytę, yra sveikintinas ir visų remtinas. Tai bus neeilinio talento piano rečitalis ir muzikinė atgaiva.

★

LM Federacijos Chicago klubo naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Matilda

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės nuosavuose šaulių namuose Chicagoje įvyko visuotinis narių susirinkimas, kuriame buvo išrinkta šaulių rinktinės vadovybė naujai kadencijai. Dešinėje rinkt. pirm. Vladas Išganaitis perduoda rinktinės vėliavą visuotinio susirinkimo pirm. teis. Algirdui Budreckui. Prie vėliavos stovi vėliavų tarnybos palydovas Pranas Tomkus.

C. Genučio nuotrauka

Marcinkienė (buv. ir praeitoje kadencijoje), sekretorė Lina Naruševičienė, izdininkė Ona Juodvalkienė, parengimų vadovė Marija Macevičienė, spaudai-informacijai Ona Roznikienė ir narės Elzė Diminskienė ir Irena Sekmokienė.

★

LMF Chicago klubo valdyba kovo 13 d. LT Namuose šaukia narių susirinkimą, o balandžio 17 d. (Atvelykyje) 2 val. p. p. ruošia Velykų stalą.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA

TREČIAS TOMAS

POGRINDŽIO LEIDINYS

Nr. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

1973 — 1976

Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų Sąjunga išleido LKB Kronikos trečią tomą. Šioje knygoje surinktos ir suklasifikuotos Lietuvos pogrindyje išleistos Kronikos apima Nr. Nr. 16-22, iš viso 7 sąsiuviniai.

BEVERLY SHORES

ISPŪDINGAS VASARIO 16 MINĖJIMAS

Beverly Shores, Ind. lietuviai kasmet iškilmingai mini Vasario 16 minėjimą, į kurį atsilanko svečiai iš Harbert, Union Pier, New Buffalo ir kitų vietovių. Minėjime dalyvavo apie 100 žmonių, aukų surinkta 751 dol.

Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis šv. Onos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašavo ir gražų, prasmingą pamokslą pasakė kun. dr. Jonas Borevičius, S. J., išskeldamas žmogaus laisvės troškimą.

Šventė vyko Pines miestelyje, Stankūnų restorane. Ją pradėjo Beverly Shores Lietuvių Klubo pirm. inž. Valerijonas Radys, gražiai išskeldamas mūsų vienybės, susiklausimo svarbą kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Marius Kasniūnas

Pagrindiniu kalbėtoju buvo stud. Marius Kasniūnas, pasisakydamas, kad jaunimas, lyg ir išaugęs Vasario šešioliktosios dienos dvasioje, įvairiomis mintimis pasitinka šią šventę. Pasirinkęs motto poeto Bernardo

Karilė Jonynaitė

pasiekė Chicago. Vertimą darė ir pritaikė italų dvasiai kun. V. Mincevičius. Šia knyga supažindinama Italijos dvasiškija ir visa visuomenė su okupuotos Lietuvos bažnyčios persekiojimu ir padėtimi. Kun. Mincevičius atliko labai gerą darbą ir pasitarnavo Lietuvos reikalams.

Linda Ruzgaitė
K. Ambrozaičio nuotr.

Brazdžionio eilėraštį (kurį, be kitko jis deklamavo Chicagoje, Korp! Neo-Lithuania surengtame minėjime) jis ir kalbėjo apie meilę protėvių žemei, keldamas mintį apjungti visų kartų lietuvių.

Nepriklausomybės šventės minėjimo programą atliko jaunimas Stasys Rudys, lituanistinės mokyklos mokytojas, paruošė meninę programą.

Nepriklausomybės šventės aktą skaitė Karilė Jonynaitė. Eilėraščius deklamavo Daiva ir Kristina Dambrauskaitės, Vidas Noreika, Bronė Ruzgaitė, Linda Ruzgaitė. Studentės Linda Ruzgaitė ir Rita Tavaraitė gražiai padainavo keturias dainas.

Po minėjimo Beverly Shores lietuvių klubas suruošė vaišes, kurių metu dar ilgai buvo kelbėtasi mūsų visuomeniniais reikalais.

(k)

• LB East Chicago apylinkė atsiuntė auką 25 dol. per R. Nemicką ir O. Juškienę Dirvai paremti. Ačiū.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA ĮSIGIJO PATALPAS

Amerikos Lietuvių Tarybos veiklai plečiantis, valdyba, vykdydama paskutinio suvažiavimo nutarimą, vasario 25 d. įgijo nuosavybės patalpas, kurios iki šiol buvo nuomojamos 2606 W. 63rd St. Pirmame aukšte čia yra Altos ir Balfo įstaiga, rūsy Balfo sandėliai, o antras aukštas nuomojamas.

LIETUVIAI SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖSE

Pabaltiečių slidinėjimo pirmenybėse vasario 19 d. Devils Elbow, Ont. dalyvavo 10 estų, 12 latvių ir 19 lietuvių.

Iš lietuvių geriausiai pasirodė šiais metais R. Lapas, R. Veitas, L. Stosiūnas, A. Nakas, L. Stripinis, D. Izbičkas, V. Čiurlionis, P. Kijauskas, V. Kijauskaitė, T. Kijauskas, V. Žagarskas.

Greičiausia slidinėtoja nuo kalno pabaltiečių tarpe buvo Vida Stripinytė, gavusi Bielskaus taure.

ATTENTION TRUCKERS

L. J. Trucking Company, sand, gravel, etc., hauling contractors, needs an additional 15 to 20 owner operated truck and trailers to meet the increasing expansion of our business.

For FURTHER INFORMATION CALL
GARY JOHNSON.

L. J. TRUCKING CO.

6445 SW Freeway

Houston, Texas

713-774-9721

(9-15)

Italų kalba Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

1977 m. kovo 10 d.

DIRVA

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Atviras žvilgsnis į 'Detente'

'Viešpats yra mano
šviesa ir išganymas'

Psalmė 27:1

Tuos žodžius skaitau dvylikos puslapių programoje, reklamuojančioj Viliaus Braženo paskaitą Union gimnazijos auditorijoje, Grand Rapids, Mich. Toliau aiškinami paskaitos rengėjų siečiai - 'Mažiau valdžios, daugiau atsakomybės ir, su Viešpaties pagalba, geresnio pasaulio'. Ant viršelio Viliaus Braženo nuotrauka, po kuria rengėjai cituoja paties kalbėtojo žodžius: 'Socializmas, kaip ekonominė sistema, yra milžiniška katastrofa. Komunistinė imperija sugriūtų per vieną naktį, jei mes nustotume remti ją savo mokesčių doleriais ir užsienio paramos programomis'. Mūsų visuomenei pažįstamas kaip žurnalistas, feljetonistas, savo laiku rodesis scenoje su pramoginėmis dainomis, skautų tarpe žinomas kaip iki šiol nepažinomas laužavedys, Vilius Braženas, pasitraukęs į pensiją, ne vien išgyvena mūsų valstybės tragišką likimą, bet aktyviai įsijungė į kovą prieš tuos, kurie atėmė laisvę beveik trečdaliui pasaulio tautų.

Apie jo atvykimą į Clevelandą perskaičiusi žinutę Dirvoje, aš susidomėjau jo paskaita ir panorau arčiau susipažinti su organizacija, kuri Vilių Braženą remia, ir kurią jis atstovauja amerikiečių visuomenėje.

Man pavyko su Viliu Braženu susitikti prieš paskaitą. Pirmoje eilėje norėjau susipažinti su jo veiklos baze ir ideologija, kuri jį išvedė už mūsų visuomenės ribų. Išstaingame Marriott Inn, kuriame buvo apsisotęs prezidentas Fordas, Izraelio Krašto Apsaugos ministeris Moišė Daian ir kiti garsūs asmenys, American Opinion Speakers Bureau apgyvendintas, Vilius Braženas mane priėmė jaukiai, kad ir standartinės prabangos kambaryje. Maloniai pasisveikinęs, jis pradėjo kalbėti su dideliu entuziazmu apie John Birch Sąjungą, kuri esant vienintelę organizaciją, tinkantį tiek savo pobūdžiu, tiek savo ideologija politinių pabėgėlių-tremtinių filosofijai įgyvendinti ir jai konkrečiai praktikuoti. Šiek tiek iš pašalies girdėjusi apie šią organizaciją, aš stačiau jam provokuojančius klausimus, bandydama išgauti pačią organizacijos esmę.

Mano argumentai, kad organizacija esanti nusistačiusi prieš ne čia gimusius asmenis, buvo sutikti su Viliaus Braženo mandagiu, bet ironišku juoku: 'O aš ar čia gi-

miau? Aš esu dabar Fort Myers John Birch Society skyriaus pirmininkas ir priklausu kalbėtojų biurui, kuris organizuoja mano paskaitų gastroles po visą Ameriką.' Jis pastebi, kad komunistinės propagandos šaltiniai bando diskredituoti šią organizaciją, tvirtindami, kad ji esanti nusistačiusi prieš katalikus (katalikų kunigai užima aukštus postus ir vienas taip pat yra paskaitininkų biuro narys); esanti netolerantiška rasės atžvilgiu (keli negrai keliauja su paskaitomis, kaip ir jis pats) ir esanti anti-semitiška (eilė žydų kilmės asmenų reiškiasi labai aktyviai ir taip pat keliauja su paskaitomis). Kai 1959 metais toji organizacija buvo įsteigta, Maskva davusi slapta įsakymą ją sugriauti. Tą įsakymą sekmingai vykdė liberalų spauda, dėdama visas pastangas tai organizacijai diskredituoti. Pirmoje eilėje, John Birch organizacija pašalina anti-semitus ir kairiuosius radikalus. Ji skatina laikytis konstitucijos, pabrėžiant asmens laisvę įstatymų rėmuose visoms rasėms ir visų religijų asmenims. Toji organizacija ne vien kalba, bet turi faktus apie komunizmo grėsmę ir jo infiltraciją Amerikoje. Vilius Braženas ne veltui yra savo klausytojų priimamas šiltai. Jo natūralus humoro jausmas, sugebėjimas ir tragiškiausioje savo kalbos vietoje neieškoti užuojautos bei pasigailėjimo, bet nuteikti klausytojus simpatingai ir realistiškai, nežiūrint jo stipraus lietuviško akcento, padaro jį populiariu ir efektingu antikomunistinės idėjos apaštalu.

Jo dabartinės paskaitų gastroles, organizuotos kalbėtojų biuro, prasidėjo vasario 17 d. Kentucky valstijoje. Indianos valstijoje, pačiame Indianapolyje, jo paskaita praėjo su dideliu pasisekimu susilaukusi ne tik pozityvaus vietinės spaudos pritarimo, bet taip pat ir vedamojo straipsnio įtakingame 'Indianapolis Star' dienraštyje. Gavęs pakankamai reklamą jis turėjo gausią publiką. Detroite ir kitose Michigano vietovėse jo paskaitos sutraukė didelį skaičių klausytojų. Jis turėjo net 2 valandų programas radio stotyse, telefonu atsakinėdamas į klausytojų klausimus. 'Žmonės pradeda klausytis balso, kadaise šaukusio tyruose', pastebi Vilius Braženas. 'Kai rieji laikraščiai mane boikotuoja, o taip pat dalinai ir mūsų spauda. Mano knyga 'Samokslas prieš žmoniją' ne susilaukė nei mažiausio dėmesio, kai tuo tarpu pavieniai žurnalų numeriai gauna

ilgiausias recenzijas. Mano knyga nagrinėja laisvės klausimą iš esmės. Kaip gi gali mūsų visuomenė tuo klausimu nesidomėti? Mano paskaita Chicagoje tema 'JAV užsienio politika ir Lietuvos laisvės byla', sutraukusi gerą skaičių klausytojų, buvo mūsų spaudos ignoruojama' ... Aš stebiuosi tuo tvirtinimu ir tyliai pagalvoju 'Quo vadis, mūsų žmonės?' Jei kritikuojame nesavąją spaudą ir reikalaujame informacijos laisvės, tai mūsų žmonių veikla ir jų darbai turi būti atžymėti, paliekant redakcijoms laisvę teigiamai ar neigiamai komentuoti. Tik ignoruoti nevalia!

Su nuostaba pastebėjau, kad paskaitai išnuomota salė prisipildė tiek, kad kiek pavėlavusiems teko atsinešti papildomų kėdžių. Publikoje suskaičiavau apie 10 lietuvių. Publikos dalį sudarė pasiturintys ir aukšto išsilavinimo amerikiečiai, iš pokalbių ir išvaizdos sprendžiant. Iš privačių pokalbių galėjau spręsti, kad daugumoje buvo asmenys, kurie rimtai domisi politika ir planuoja būti renkami į įvairius valdžios postus.

Susirinkimas buvo pradėtas malda ir pareiškimu lojalumo Amerikai ir jos konstitucijos idealams. Kalbėtojas pristatė pianistas Antanas Smetona, trumpai nušviesdamas kalbėtojo gyvenimą ir mūsų valstybės žlugimo faktus.

Vilius Braženas patraukė klausytojus savo pirmais sakiniiais, idėdamas žiupsnelį natūralaus humoro. Nebuvo jo kalboje patoso nei užuojautos ieškojimo. Net ir pačius tragiškiausius tiek savo tiek visos pabėgėlių kartos gyvenimo momentus jis pristatė faktų šviesoje, su žiupsneliu satyros, kuri yra labai efektinga modernių ir šiaurės Atlanto gimusių klausytojų

In 1941, in just one week, some 40,000 Lithuanians

were eliminated through the infamous mass-deportations of families to the Siberian Gulag Archipelago. Communism is not mellowing! Such atrocities are still going on — and will continue until U.S. AID & TRADE to the slavemasters is stopped.

"Socialism, as an economic system, is a colossal flop. The Communist Empire will collapse overnight if we would just stop propping it up with our tax dollars and foreign aid."

IS

DÉTENTE

A MERGER OF THE UNITED STATES WITH THE COMMUNIST WORLD; IN TO THEIR "NEW WORLD ORDER"?

Hear VILIUS BRAZENAS, a refugee from Soviet-occupied Lithuania, tell why we must demand that our leaders stop treating the Communists like friends, and why we must not abandon the Captive Nations. Vilius Brazenas has suffered through revolution, civil war, famine, epidemics, and Communist terror. If you believe in human rights, and if you want to learn how to stop your own tax dollars from financing slavery, don't miss this explosive and penetrating talk!

tarpe. Sklandžiai ir realistiškai nupasakojęs mūsų valstybės 'savanoriško' įjungimo į Sovietų Sąjungą faktus, jis palaipsniui klausytojus privedė prie dabartinės 'Detente' nuotaikos, pabėdamas išties eilę išpūdingų statistikos duomenų, kurie turėtų paveikti ir patį abejingiausią pilietį, nenorinti prarasti savo taip branginamos, ir karštais visai neįvertintos, laisvės. Pavyzdžiui, prie Kamos upės Sovietijoje dabar statomas milžiniškas sunkvežimių fabrikas, kurį Amerika finansuoja 5 milijonų suma, per metus pagamins 150,000 sunkvežimių ir taip pat 260,000 motorų. Jo konvejeris galėtų nutiesti kelią nuo New Yorko iki Washingtono, o tais sunkvežimiais bus gabenami karo pabūklai ... Mūsų milijonieriai (jų tarpe Clevelando Cyrus Eaton) Sovietų Sąjungai perka patentus elektroninėje srityje. Mūsų išradimais pasinaudodami, jie gali pakenkti mūsų erdvės satelitams ir tarpkontinentalinei puolimo apsaugai. Mes parduodame elektroninius aparatus, kurie šnipinėjimo sistemai padeda užslopinti pagalbą ir laisvės šaukiančių balsą.

Sovietų finansines problemas padedame išspręsti, duodami ilgalaikę paskolą už 6% ... Jų maisto problemas lengviname, parduodami javus ir kitus maisto produktus Amerikos vartotojo ir mokesčių mokėtojo sąskaiton. Tuo tarpu sovietinių kraštų gyventojų laikymas baimėje yra tas cementas, kuris išlaiko sovietijos galinąją pastatą. Nežiūrint to, kad, išnaikinę inteligentią, profesionalus ir ūkininkus, revoliucionieriai planavo išauginti tobulą bolševiką, jie vistiek nepajėgė užgniaužti žmogiškos prigimties, kuri natūraliai trokšta laisvės. Kauno neramumai Nixono vi-

zito Maskvoje metu, Varšvos, Budapesto ir kiti sukilimai bei neramumai buvo suorganizuoti pačios jaunosios kartos, kuri komunizmo doktrinai ir propagandai yra abejinga.

Dabartinė 'detente' tėra pasidavimas priešui, teikimas jam ginklo į rankas. Nežinia, ar verkti dėl jos tragizmo, ar juoktis dėl jos naivumo ... Prispaustos ir pavergtos tautos, kad ir neturėdamos tikros informacijos šaltinių, stebisi Vakarų laikyse na detentes atžvilgiu. 'Nustokit palaikyti mūsų prispaudėjus', girdisi balsai, anot Viliaus Braženo ... Tuo tarpu mūsų laisvo pasaulio liberalai detente kelia, kaip taikos garantiją. 'Naudingai idiotoi' - taip intelektualus pavadino Leninas, ir jis juos išnaudojo savo tikslams. Braženas kaltina šių dienų visuomenę, kad ji neturi jokio noro žinoti, kas dedasi anapus laikraščių žinių, kas dedasi kitur, ir kas ruošiamas jų pačių pražūčiai. O žinojimas yra būtina išlikimo sąlyga.

Viliaus Braženo paskaitos visi iš klausė ne tik su dideliu dėmesiu, bet kaip kuriuos jo posakius pertraukė aplodismentais. Man darėsi graudu kad tie, kurie neišgyveno komunizmo kančios ir skausmo, pajėgė išgyventi mūsų tautiečio žodžius. Kodėl jo balsas lieka tyruose šaukiančio balsu, kiek tai liečia mus pačius? Jau vien savo buvimu čia, pasiskelbę pastogės ieškančiais benamiais, mes vistiek nedaug ką darome, kad kova su didžiuoju žmonių priešu būtų intensyvi ir vestų į pergalę. Iki šiol, pasižvalgius plačiame pasaulyje, komunizmo draugai laimi naujas teritorijas, žudo Vietnamo milijonus ... o mes, gyvi tos nelaimės liudininkai, kartais net abejojame komu-

(Nukelta į 14 psl.)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

PAGERBTAS VINCAS TAMOŠIŪNAS JO DEIMANTINĖS SUKAKTIES PROGA

Vasario 26 d. šv. Antano parapijos patalpose įvyko netikėtas ir iš anksto neskelbtas deimantinio amžiaus sulaukusio visuomeninės veikėjo ir buvusio LŠST pirmininko Vinco Tamošiūno pagerbimas. Ir kas svarbiausia, šis pagerbimas buvo surengtas slapta ir jubiliatui apie tai nieko nežinant. Jis buvo pakviestas būk tai į įvykstantį lietuvių kultūros klubo posėdį. Klubas pirmininkas Antanas Musteikis ir St. Butkaus šaulių kuopos vicepirmininkė Stefa Kaunelienė karidoriuje laukė atvykstančio jubiliatu ir jį atlydėjo į salę.

Vincui Tamošiūnui atsisėdus prie garbės stalo Stefa Kaunelienė pranešė, kas turime ir kitą jubiliatą visuomeninės veikėją ir ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininką Joną Švobą, kuris šiais metais vasario mėn. irgi persirito 75 metų gimimo slenkstį. Jis buvo pakviestas prie garbės stalo ir jiems abiem buvo sugiedota ilgiausių metų.

Invokacijos maldą sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas, o Aida Petersonaitė ir Kristina Veselkaitė rengėjų vardu jubiliatams įteikė dovanų: V. Tamošiūnui A. Jonynienės dovanotą šiaudiniukų paveikslą, o Jonui Švobai dail. P. Puzino albumą.

LŠST pirmininko K. Milkovaičio ir c.v. vardu jubiliatu pasveikino LŠST vicepirmininkas Alfa Šukis ir jiems įteikė po piniginių su jose įdėtais sidabriniais 75 centais simbalizuojančius jų 75 metų sukaktį.

CLEVELANDE...

(Atkelta iš 13 psl.)

nizmo blogiu ir ieškome priemonių jo veiksmams pateisinti, prisidengdami lietuviško kraujo balsu. Bražėnas savo kalboje pasakė 'Jei lietuvis yra komunistas, jis yra ne lietuvis; jei žydas yra komunistas, jis nėra žydas; jei amerikietis yra komunistas, jis nėra amerikietis.'

Man susidarė įspūdis, kad John Birch organizacija yra gerai organizuota ir savo veiklai gerai paruošta, su stipriu užnugariu. Po paskaitos kalbėtojai patiekti klausimai buvo be išimties įdomūs, be bandymo kompromituoti, diskredituoti ar pa juokti. Kalbėtojas į visus klausimus sugebėjo atsakyti tiksliai, autoritetingai, parodydamas savo žinojimą, platų apsiskaitymą, gilią orientaciją ir aukštą idealizmą. Gaila, kad klausytojų tarpe buvo taip mažai lietuvių.

Jubiliatu dar sveikino: ALT S-gos vardu Romas Macionis, D. L. Kultūros klubo pirmininkas Antanas Musteikis, Birutės draugijos vardu Kristina Daugvydienė, karių Ramovėnų vardu Stasys Šimoliūnas, L. F. vardu Vytautas Kutkus ir Balfo 76 skyriaus vardu Rožė Ražauskienė. Stefa Kaunelienė pakvietė V. Tamošiūną ir Joną Švobą tarti žodį.

Vincas Tamošiūnas savo padėkos žodyje pasakė: Nors ir buvau policijos pareigūnas ir prie visokių nuotykių gerai pripratus, bet šį vakarą moterys mane apgavo. Dieną važinėčiau su S. Kauneliene ir ji man sakė, kad šį vakarą įvyks kultūros klubo posėdis ir kvietė atvykti. Atvykęs nustečiau radęs pristatytą tiek daug automobilių. Pagalvojau, kad klebonas laiko pamaldas arba kas nors tuokiasi. Ačiū už tokį puikų parengimą. Tačiau turiu pasakyti ir kitą šio parengimo pusę: Jis mūsų vertę nepakėlė, bet sumažino. Ir kas gi žinojo, kad mes tiek daug metų turime? Buvome jauni, o dabar... Jis padėjo visiems sveikintojams visus juos paminėdamas vardu. Taip pat prisiminė savo "brolių" Juozą Tamošiūną, kuris knygai Lithuania Outpost of Freedom pats pirmasis į pagalbą atėjo su 1000 dol.

Jonas Švoba savo žodyje irgi nusiskundė, kad moterys ne tik V. Tamošiūną apstatė, bet ir jį patį. Aš atvykau į V. Tamošiūno pagerbimą ir pasirengiau ALT S-gos Detroito skyriaus vardu jį sveikinti, o dabar turėjau sulaikyti. Kas gi išeitų jei aš sveikinačiau V. Tamošiūną, o V. Tamošiūnas mane. Aš sveikintojų nepasizymėjau ir jų atskirai nevardinsiu. Dėkoju visiems. Su V. Tamošiūnu dirbau 6 metus obalsiu "Į darbą Tėvynės Lietuvos naudai"!

Kanklininkės Asta Šepetytė, Laima Svėraitė, Loreta Svėraitė, Kristina Veselkaitė, Rasa Veselkaitė, Aida Petersonaitė ir Karen Panavaitė, vadovaujant Danutei Petronienei, paskambino keletą kūrinių. Prie jų savo balsu buvo prisijungusi ir solistė D. Petronienė. Kanklininkės buvo gerai įvertintos ir susilaukė daug katučių.

Stefa Kaunelienė rengėjų vardu visiems padėjo. Pagerbime dalyvavo apie 80 žmonių, jų tarpe ir trys kunigai. K. Simaitis, V. Kriščiūnevičius ir A. Babonas.

★
• Radijo Klubo "Lietuvių Balsas" susirinkimas įvyko vasario 27 d. šv. Antano parapijos patalpose. Susirin-

kime išklause valdybos narių pranešimus ir buvo išrinkta nauja 1977 metams valdyba: Vacys Urbonas — pirmininkas, Kazys Gagelis ir Antanas Sukauskas — vicepirmininkai, Genė Vilkenė — sekretorė, Algis Janušis — išdininkas, Antanas ir Rita Garliauskaitė — direktoriai, Alfonsas Lukas — tvarkdarys ir Feliksas Blauzdys, Vincas Tamošiūnas ir Danutė Petrauskienė — valdybos nariai. Į revizijos komisiją: Kazys Ražauskas, Stasys Račiūkaitis ir Jonas Maršalkovičius. Į DLOC-rą atstovais Vacys Urbonas, Kazys Gagelis ir Jonas Maršalkovičius.

Susirinkimą pravedė Vacys Urbonas ir valdybos rinkimo metu jį pavadavo Alfa Šukis. Sekretoriavo Genovaitė Vilkenė.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDO
PARENGIMŲ
KALENDORIUS

• KOVO 12 D. Kaziuko mugė.

• KOVO 13 D. Lithuanian Village, Inc. akcininkų ir Klubo narių metinis susirinkimas 12 val. po pietų Lietuvių Namuose.

• KOVO 13 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų rengiamas simpoziumas.

• Kovo 26-27 D. Dail. V. Stančikaitės-Abraitienės meno paroda. Rengia Korp! Giedra.

• KOVO 27 D., 4 val. p. p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojo salė, Žalgirio šaulių kuopa šaukia informacinį narių susirinkimą.

• KOVO 27 D. Ark. Matulaičio minėjimas.

• KOVO 27 D. 5 val. p. p. Žalgirio šaulių kuopos informacinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 3 D. BALFo metinis narių susirinkimas Nauj. parapijos mažoje salėje.

• BALANDŽIO 3 D. Religinis koncertas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje.

• BALANDŽIO 10 D. Skautininkų Draugovės velykinis stalas.

• BALANDŽIO 16 D. 1977 m. Grandinėles balius Slovėnų Auditorijoje.

• BALANDŽIO 17 D. LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas.

• BALANDŽIO 23-24 D.D. Birutietės rengia reto įdomumo skulptūros parodą.

• BALANDŽIO 30 — GEGUŽĖS 1 D. Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos Nepanaujamos Pagalbos parapijoje.

• GEGUŽĖS 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji komunikacija.

• GEGUŽĖS 8 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos dienos minėjimas.

Baltijos Aidų radijo programa, įsteigta 1962 m., WXEN radijo stoties savininkams panaikinus tautybių programas, 1977 kovo 7 transliavo paskutinę programą. Iš kairės — estų programos, vedėjas Andreas Traks, Baltijos Aidų įsteigėjas ir direktorius Juozas Stempužis, Gražina Kudukienė, lietuviškosios dalies ilgametis redaktorius ir pranešėjas Raimundas Kudukis ir latvių skyriaus vedėjas Eriks Ievinš. Nuotrauka daryta 1975 metais, kai Clevelando Tautybių Sąjūdis Baltijos Aidų programai įteikė garbės pažymėjimą už baltų vienybę ir išskirtinio lygio programą.
V. Bacevičiaus nuotr.

• GEGUŽĖS 7-8 D. Toronto Prisikėlimo parapijos choro viešnagė šv. Jurgio parapijoje.

• GEGUŽĖS 14-15 D. Skaučių Seserijos saskrydis.

• GEGUŽĖS 22 D. Sv. Kazimiero liet. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• GEGUŽĖS 22 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų rengiamas O. V. Milašiaus minėjimas.

• GEGUŽĖS 27, 28 IR 29 D. Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas.

• BIRŽELIO 5 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų mokslo metų pabaiga.

• BIRŽELIO 12 D. Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių recitalis Lietuvių Namų salėje.

• BIRŽELIO 19 D. Pensinin Klubo Joninių gegužinė prie ežero.

• BIRŽELIO 26 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• LIEPOS 24 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSĖJO 1-4 D.D. Ateitininkų IX-sis Kongresas Clevelande.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

• **Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.**

DRAUDIMAS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMAI

Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudimą kreipkitės pas mane ir tikrai įsitikinsite, kad State Farm draudimas yra geriausia vertė prieinama kainai.

KESTUTIS GAIDŽIONAS
28801 Lake Shore Blvd.
Willowick, Ohio 44094
Istaiga 943-1202.
Namai 731-1078

HOUSE FOR SALE

2 family 5+5, and 2 garages. Call: 481-6073 or 531-2414. (9-12)

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO.
A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (9-18)

OWNER/ OPERATORS

Dallas and Mavis need cab over tandem axle tractors to haul machinery to all points. East of the Mississippi River. Interested in improving your self call Personnel.

COLLECT

1-414-658-4831

Equal Opportunity Employer (6-15)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.
MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vengiant suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKSE

TĖVYNĖS GARSAI LAIKINAI SKAMBĖS SEKMADIENIAIS

Tėvynės Garsų radijo programa nuo sekmadienio, kovo 13 bus transliuojama toje pačioje WXEN stotyje 8 val. ryto. Radijo stoties pavadinimas tą dieną bus pakeistas iš WXEN į WZZP, bet banga pasilieka ta pati — FM 106.

Radijo programos vedėjui Juozui Stempužiui pavyko susitarti su Booth Broadcasting Co., kad laikinai lietuvių programa būtų palikta. Taip pat vengrų programa (6 val. ryto) ir ukrainiečių (10 val. ryto) bus laikinai transliuojamos iš WXEN stoties.

Slovėnų, italų ir airių programos gavo laiką WZAK radijo stotyje. Kitos tautybių programos nutilo, jų tarpe ir penkiolika metų veikusi Baltijos Aidų programa.

ROMANTIZMAS

Kovo 13 d. 4 val. p. p. Naujosios parapijos mažojoje salėje Pedagoginiai li-tuanistikos kursai rengia simpoziumą, tema "Romantizmas". Dalyvauja: prof. A. Augustinavičienė, prof. dr. J. Kavaliūnaitė, dr. D. Tamulionytė ir V. Kavaliūnas. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti.

• "Pennsylvania Angliakasių Lietuva" knygos su-tiktuves Clevelande ruošia LB apyl. valdyba š. m. balandžio 21 d. 7:30 val. vak. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje. Visi kviečiami atsilankyti.

• Sol. Aldona ir muz. Jonas Švedai ir Pranė Butkuvienė persikėlė į naują butą 2589 Euclid Hts. Blvd., Apt. 6, Cleveland Hts., Ohio 44106. Tel. (216) 371-9222.

SLIDINĖJIMAS

Studentų žiemos savaitgalin vasario 26-27 d.d. Holiday Valley, New Yorke, suvažiuo 40 studentų iš Clevelando, Detroito, Toronto ir Rochesterio.

Pavasarišku oru ir puikiomis slidinėjimo sąlygomis buvo visi nustebinti, imtinai ir vadovas Gintaras Taoras, kuris negalėjo to prižadėti iš anksto.

Vakarinis subūvimas buvo pajvairintas, kai amerikiečių "square dance" grupė mokino lietuvius to šokio. Vėliau įprastais šokiais vakaras buvo užbaigtas.

Šis savaitgalis taip pat sutapo su slidinėjimo vieto-

Vasario 27 d. ALT S-gos Clevelando skyrius suruošė dr. J. Basanavičiaus minėjimą į kurį atsilankė gausūs būrys clevelandiečių. Prof. J. Jakštas skaitė įdomią paskaitą apie dr. J. Basanavičių ir tautinio atgimimo laikotarpį, o Dalia Orantaitė paskaitė iš dr. J. Basanavičiaus kūrybos. Nuotraukoje Dalia Orantaitė ir prof. J. Jakštas.

vės metiniu karnavalu. Visi dalyviai galėjo naktį leisti eilute nuo kalno su fakelais, o žiūrovai stebėti "ugninę gyvatę" slenkančią nuo kalnų.

Sekanti išvyka visiems slidininkams bus kovo 19-26 d.d. į Mont Sainte Anne, netoli Quebec miesto. Teirautis pas dr. Antaną Butkų, 932-9944. (vč)

PARAMA DIRVAI

Atnaujinami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

T. Duleba, South Euclid, Ohio 7.00
E. J. Misiūnas, Chicago 12.00
V. Butkys, Great Neck 2.00
J. Maurukas, Elyria 12.00
M. Remienė, Riverside, Ill. 10.00
D. Giedraitis, So. Elgin .. 7.00
G. Biskis, Clarendon Hills, Ill. 12.00
E. Andrašiūnas, Chester, O. 2.00
V. Matulevičius, Weston, Ont. 7.00
J. Vedegys, Chicago 7.00
D. Mikoliūnienė, Cleveland, O. 25.00
O. Rukštelienė, Dearborn 2.00
L. Kalinauskas, Toronto 7.00
V. Grauzinis, Chicago .. 2.00
V. Katinas, Richmond Hill, N. Y. .. 2.00
J. Paškus, Pampano Beach 2.00
P. Grigonis, Cleveland .. 2.00
G. Maldėnienė, Chicago .. 7.00
K. Dulys, Crownsville .. 7.00
J. Vaineikis, Chicago 2.00
J. Repčys, Hamilton, Ont. 4.00
K. Matutis, Chicago 7.00
A. Stukas, Elizabeth, N. J. 17.00
J. Šepetys, Detroit 7.00
C. Laikūnas, Monee, Ill. 7.00
J. Radas, Livonia, Mich. 7.00
J. Grebliauskas, Chicago 10.00

J. Činkus, Cicero, Ill. .. 7.00
V. Stasiūnas, St. Peterburg 2.00
F. Navickas, Cleveland .. 2.00
K. Butkus, Woodhaven .. 2.00
O. Laureckienė, Cicero, Ill. 2.00
F. Tallat-Kelpa, Chicago 10.00
B. Girniuvienė, Allen Park, Mich. 2.00
A. Daunys, Syasset, N. Y. 7.00
J. Juodikis, Forest Park, Ill. 5.00
B. Paulionis, Cleveland .. 7.00
V. Ramonis, Richmond Hts., O. 2.00
V. Tiškus, Cleveland 7.00
V. Zdanys, Wethersfield, Conn. 7.00
Omahos Lietuvių Moterų Klubas 10.00
S. Baras, Chicago 12.00
P. Mikšys, Juno Beach .. 2.00
V. Kasakaitis, Willowick 2.00
N. Reikalas, Kenosha 2.00
J. Vaitkus, Rexdale, Ont. 2.00
V. Bložė, Cleveland 17.00
Ad. Laukaitis, Australija 2.00
V. Mažeikienė, Lake Zurich 12.00
E. M. Gureckai, Waterbury, Conn. 25.00
A. Kišonas, Dearborn, Mich. 7.00
B. Paprockienė, Richmond Hill, N. Y. .. 20.00
K. Miklas, Plainview 2.00
A. Maurutis, Euclid 7.00
B. Žiugžda, Cleveland .. 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Vladas Plečkaitis, Čiurlionio ansamblio pirmininkas, kuris šiuo metu amerikiečių firmos reikalais lankosi Rumunijoje, Bukarešte pergyveno baisų žemės drebėjimą, kuriame žuvo 4000 žmonių. V. Plečkaitis toje katastrofoje išliko gyvas ir sveikas grįžta namo.

• Dr. Algirdas Nasvytis, negalėdamas atlikti asmeniškai, prašo širdingai padėkoti visiems draugams bei pažįstamiems, kurie visokiais būdais prisiminė jį jo ilgo ligoninės buvimo metu.

• Clevelando Inžinierių "ALIAS" susirinkime šį penktadienį, kovo 11 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Namų apat. salėje dr. A. Nasvytis kalbės tema "Kodėl JAV negali išbristi iš ekonominės krizės. Besidominantieji šia tema kviečiami apsilankyti.

• Dail. V. Stančikaitės-Abraitis dailės darbų paroda įvyks kovo 26-27 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Parodos atidarymas šeštadienį, kovo 26 d. 7:30 val. vakare. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa Clevelande per pirm. dr. K. Pautienį atsiuntė auką 5 dol. Dirvai paremti. Ačiū.

• Išnuomojamas vyrui kambarys su baldais. Maistą gali gamintis pats. Tel.: 448-1336. (10-11)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Mokame aukščiausią nuošimtį

už santaupų pažymėjimus

6½%	įnešus \$1,000 12 mėnesių	6¾%	įnešus \$1,000 30 mėnesių
7½%	įnešus \$1,000 48 mėnesiam	7¾%	įnešus \$1,000 72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings

AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Avenue
431-2497

13515 Euclid Avenue
681-8100

14406 Cedar Avenue
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

Vieneri metai be a.a. dr. Vaclovo Paprocko

Dr. Vaclovas Paprockas

ISIJUNKIME Į KOVĄ DĖL ŽMOGAUS LAISVĖS

Prezidentas Carteris primdamas disidentus ir net laiškų paremdamas dėl žmogaus teisių kovojantį Sacharovą, labai daug nusipelnė kovoje dėl žmogaus laisvės. Sovietų Sąjunga ir jai pataikaujantieji stengiasi prezidentą sulaikyti nuo tokių ryžtingų žygių. Parodykime, kad visuomenė pritaria toms svarbioms prez. Carterio laisvės pastangoms. Kiekvienas lietuvis laiškų ar telegrama pasiųskime prezidentui padėką už žmogaus teisių gynimą ten kur, jos labiausiai laužomos — už geležinės uždangos.

Amerikos Lietuvių
Taryba

• Dr. A. Gerutis baigė ruošti monografiją apie min. Petrą Klimą ir Lietuvos Diplomatinės istoriją. Abi knygas išleis Vilties leidykla.

• Tautinės Minties Keleliu knygą užsiprenumeravo, kaip mecenatė su 100 dol. Ona Biežienė iš Chicagos, garbės prenumeratorius su 50 dol. Alfonsas Valavičius iš Los Angeles ir pren. rėmėja su 20 dol. J. Povilaitienė iš Omahos.

• Tautinės Sąjungos Pirmojo skyriaus iniciatyva New Yorke yra sudarytas bendras organizacijų komitetas Dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties suakčiai atžymėti. Akademija įvyks š. m. spalio 2 d.

Su pagarba minime tuos, kurie ne vien sąj gyveno, kurie nors ir syetimoj žemėj gyvenę nepamiršo savo tėvynės, nepranyko svetimos žemės gerbūvy, o visoje sąlygose liko ištikimi savo šalies patriotai. Vienas iš tokių buvo ir med. dr. Vaclovas Paprockas, prieš metus kovo 12 d. taip staiga ir netikėtai iškeliavęs į amžinybę.

Jis gimęs buvo gražiųjų Zarasų apylinkėje Degučių valsčiuje. Baigęs S. Daukanto mokytojų seminariją

Kultūros židinio didžioje salėje. Komitetui pirmininkauja Juozas Maurukas.

• Jonas Smailys yra Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotinis Omahos mieste — atstovauti Altos visus reikalus. Jo adresas: 3525 Monroe St., Omaha, Neb-68107. Tel. 733-6470.

• Inž. J. Jukūnas, buvęs ALT S-gos pirmininkas, vasario 26 d. supažindino Chicagos Aukšt. lit. mokyklos mokinius su Lietuvių tautine sąjunga ir paskatino jaunimą lietuviškai mokytis bei galvoti.

• Kazimieras Baltramaitis, dirbęs Balzeko muziejuje Chicagoje nuo pat jo įkūrimo, dabar paskirtas muziejaus viceprezidentu.

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiui stiprėti.

Po 25 dol. D. Mikoliūnienė, E. ir M. Gureckai.

20 dol. dr. B. Paprockienė.

Po 17 dol. A. ir B. Stukai, dr. V. Bložė.

13 dol. R. Žymantaitė.

Po 12 dol. K. Trečiokas, dr. P. ir V. Mažeikai, sol. S. Baras, A. Markevičius, G. ir B. Biskiai.

Po 10 dol. dr. F. Tallat-Kelpša, J. Grebliauskas, A. D., J. Naujokaitis, 9 dol. J. Gaižutis.

Po 7 dol. J. Žebrauskas, R. Guzulaitis, V. Vilkaitis, dr. E. Jansonas, P. Mačiulaitis, S. Petravičius, V. Janavičius, M. Liauba, K. Silūnas, V. Vaitužis, B. Briedis, K. Dulys, G. Maldėnienė, K. Matulis, J. Šepetys, C. Laikūnas, J. Radas, J. Činkus, A. Daunys, B. Paulionis, V. Tiškus, V. Zdanys, dr. D. Giedraitis, V. Matulevičius, J. Vedegys, L. Kalinauskas, P. Juška, K. Žukauskas, J. Jasinevičius, S. Mankus, K. Mažonas.

Po 5 dol. E. Jarašūnas, dr. J. Juodikis.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Kaune ir Vytauto Didžiojo universitetą medicinos fakultetą, kur 1936 m. gavo med. gydytojo diplomą. 1937 m. buvo pakviestas V. D. U. I-sios chirurginės klinikos Kaune prof. Kuzmos asistento pareigoms, kuriose išbuvo iki 1944 m., kol sovietams okupuojant Lietuvą buvo priverstas pasitraukti į Vakarus, 1947 m. pasiekė JAV-bes ir iš naujo gavęs gydytojo kabinetei atidaryti teises, nepasitenkino vien savo profesija, bet pasinėrė į lietuvišką veiklą. Jo kabinete buvo gausu lietuviškos spaudos.

Dr. V. Paprockas buvo aktyvus ir vispusiškas lietuviško išeivių gyvenimo stebėtojas, dalyvis, spaudos ir organizacijų rėmėjas, politinių ir kultūrinių renginių lankytojas. Neretai ir savo nuomonę spaudoje išsakydavo, nevengdamas ir atviros kritikos žodžių, smerkdamas pataikavimą Lietuvos okupantui. Jis siejo ir spaudoje kėlė ypač tai, kad mūsų tautinė veikla daugumoje apsiriboja tarpusave propaganda ir ginčais, kad po tiek metų išeivija vis dar nepajėgia atsipalaiduoti nuo tuščių kalbų, betikslų ginčų, beprasmių įtikinėjimų, vergiškų klupčiojimų apie svetimuosius, kurie kovoje su okupantais vis dažniau iš pasalų mums kenkia. Esame tiek užsiėmę tarpusavio ginčais, kad nebelieka pakankamai laiko kovoti su pagrindiniu tautos priešu — raudonuoju rusu ir šiaime krašte atsiradusia saujele jo talkininkų, sakydavo jis.

Visuomeniniam darbe dr. V. Paprockas išeivijoje daugiausia dėmesio skyrė profesinei veiklai. Buvo Lietuvių gydytojų draugijos New Yorke ilgametis valdybos narys ir pirmininkas, Gydytojų korporacijos Fraternitas Lituanica, Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas. Jo pastangomis buvo išleistas anglų k. leidinys apie I-jį New Yorko lietuvių mokytoją ir gydytoją Aleksandrą Karolių Kuršių, jo dizertacija, kurio garbei lentą Amerikos 200 metų minėjimo proga, pagerbimui bei įamžinimui

mūsų tautiečio, pakabinti jo darbo vietoje, judriausioje New Yorko miesto dalyje, pirmasis pradėjo rūpintis taip pat dr. V. Paprockas. Deja, šio savo sumanymo jis nebesuspėjo įvykdyti nei tose išskilmėse dalyvauti. Didelis įnašas jo įdėtas į "Lithuania 700 Years" dr. A. Geručio redaguotą Lietuvos istoriją, kurio 4-ji laida jau atspausdinta. Jo pastangomis atspausdinta 4000 laiškams ženkliukų, vaizduojančių lietuvių su įrašų, kad Lietuva kenčia sovietų vergiją. Pirmiesiems astronautams pasiekus mėnulį PLGS vardu pasiuntė miniatiūrinę bačkutę, papuoštą gintaru su dokumentu apie dabartinę Lietuvos padėtį sovietų vergijoje.

Velionis dr. V. Paprockas dar spėjo atšvęsti savo garbingo 70 metų amžiaus sukaktį, kurios proga lietuvių išeivijos spaudos buvo nuoširdžiai įvertintas ir paminėtas. Ir tada jis dar buvo pilnas energijos ir įvairiausių planų, turėjo daug pradėtų ir nebaigtų raštų, rengėsi pradėti pensininko gyvenimą ir jį visą pašvęsti lietuviškai veiklai. Deja, nesuspėjo. Jo gyvenimo siūlas nutrūko greičiau nei jis pats pats ir kiti tikėjosi.

Metinių jo netekimo proga čia prisiminėm tik keletą ryškesnių jo gyvenimo bruožų. Jis metų bėgyje dar tebėra minimas pacientų, draugų ir New Yorko lietuvių visuomenės, o šeimos niekuomet nebus užmirštas.

E. Čekienė

Giminėms, draugams ir pažįstamiems
pranešame, kad š. m. vasario 28 d. mirė mūsų
mylima motina

LIDIJA TALLAT-KELPŠIENĖ.

Giliai nuliūdę

duktė Irena ir sūnus Tadas
su šeimomis

Brangiai mamai okupuotame krašte mirus,
dukrai

DR. IRENAI TALLAT-KELPŠAITEI GIEDRIKIENEI

bei kitiems šeimos nariams reiškiamo gilią užuojautą

Roma ir Danielius
D e g e s i a i,
Roma ir Dainius
D e g e s i a i,
Gintaras Degėsys,
M. Rudaitienė

Mūsų mylimas brolis ir dėdė

A. † A.

PRANAS BASTYS

mirė 1977 m. sausio 22 d. Toronte.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie sunkiose mūsų liūdesio valandose dalinosi skausmu su mumis.

Sesuo Ona Plienaitienė
Seserėnas Jonas Plienaitis
Seserėčia Anelė Puterienė
ir šeima

Už A. † A. DR. VACLOVĄ PAPROCKĄ,

mirties metinių dieną, kovo 12 d. bus atna-

šaujamos šv. Mišios Pranciškonų koplyčio-

je Brooklyne, N. Y., 11 val. ryto.